DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
November 14, 1995

THE LITHUANIAN WORLD–WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c. ANTRADIENIS – TUESDAY, LAPKRITIS – NOVEMBER 14, 1995 Nr. 221

P. Gylys Europos Taryboje priminė Lietuvai negrąžintas ambasadas

Vilnius, lapkričio 10 d. (AGEP) – Kalbėdamas Europos Tarybos (ET) Ministrų komiteto sesijoje, Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys pasakė, kad Lietuva tikisi daugiau geros valios iš Rusijos, sprendžiant iki šiol Lietuvai negrąžintų Lietuvos ambasadų Paryžiuje ir Romoje pastatų bei Maskvoje saugomų archyvų klausimą.

Ministras Gylys tai pabrėžė, pasveikinęs Rusijos stojimo į Europos Tarybą svarstymo atnaujinimą ir pavadinęs tai aiškiu paramos Rusijos demokratijai ženklu. Kaip pranešė Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos informacijos skyrius, ministras tačiau priminė, kad narystė Europos Taryboje reiškia įsipareigojimus, o apie valstybės pasiryžimą jų laikytis galima spręsti ir iš to, kaip ji laikosi dvišalių sutarčių.

Ketvirtadienį Strasbourg, Prancūzijoje, vykusioje ET Ministrų komiteto sesijoje į Europos Tarybą buvo priimtos Ukraina ir Makedonija. Daugiausia dėmesio ET šalių užsienio reikalų ministrai skyrė organizacijos vaidmeniui, kuriant vieningą Europą bei politiniams Europos tarybos išplėtimo aspektams.

Pastebėjęs, kad didėjant ET narių skaičiui, šia organizacija vis labiau domisi ne tik Europos valstybės, Povilas Gylys siūlė suteikti stebėtojo statusą šioje organizacijoje to siekiančioms Jungtinėms Valstijoms ir Japonijai.

Rusijos priėmimą į Europos Tarybą taip pat svarstė trijų Baltijos valstybių ir penkių Šiaurės šalių ministrų posėdis, taip pat vykęs Strasbourge. Visi Šiaurės valstybių atstovai pasisakė už kuo greitesnį ir iš esmės besąlygišką Rusijos priėmimą, tuo tarpu Baltijos valstybių ministrai, išreiškę principinę paramą, pabrėžė, kad priėmimo į organizaciją sąlygos turi būti vienodos visoms valstybėms. Baltijos šalis taip pat domina, kaip pasibaigs gruodžio mėnesį vyksiantys rinkimai į Rusijos Dūmą.

Ministras Povilas Gylys pasitarime taip pat pabrėžė, kad Lietuva savo poziciją sieja su neišspręstomis dvišalėmis problemomis, tokiomis, kaip iki šiol negrąžinti Lietuvai priklausantys ambasadų pastatai bei Maskvoje esantys archyvai.

Tarptautinėje konferencijoje kalbėta apie Rusiją ir NATO

Vilnius, lapkričio 10 d. (AGEP) — Penktadienį Vilniuje susirinkusių NATO, trijų Baltijos valstybių, Lenkijos ir kai kurių Nepriklausomų Valstybių Sandraugos šalių politikų diskusijos apie Europos saugumo aktualijas pakrypo viena tema — apie NATO ir Rusijos santykius.

Rusija turi pripažinti, kad stabilumas jos kaimyninėse šalyse yra naudingas ir jai pačiai, sakė tarptautinį seminarą pradėjęs danas Ole Biering, buvęs Danijos ambasadorius prie NATO. Rusijos interesai, kokia galinga ji bebūtų, gali būti įgyvendinti tik remiantis tarptautinėmis teisės normomis, pabrėžė jis.

Rusiją konferencijoje atstovaujantis šalies užsienio reikalų ministerijos NATO skyriaus vedėjas Andrej Kelin tvirtino, kad Rusija pati pasisako už kuo didesnį stabilumą Europoje. Tačiau, anot jo, negalima skubotai plėsti NATO, nes reikia labai kruopščiai išsiaiškinti visų valstybių norus ir poreikius, sakė jis. Šių dienų politikai gali nulemti, ar 21-ame amžiuje Europa bus saugi, ar NATO įsitvirtins dirbtinai, taip, kad jo plėtimas bus „pats savaime susijęs su konfliktais", sakė Rusijos Užsienio reikalų ministerijos pareigūnas.

Ole Biering oponavo, kad istoriniai pokyčiai privertė NATO keistis „iš esmės", ir naujų narių priėmimas reikštų šios gynybos sąjungos prisitaikymą prie naujosios Europos.

Lietuvos Seimo Užsienio reikalų komiteto narys Vytautas Plečkaitis klausė, ar Rusija nesupranta, jog Baltijos šalys siekia NATO narystės todėl, kad bijo Rusijos.

Konferencijoje Rusijos atstovas Andrej Kelin gandais pavadino laikraščiuose skelbtą Rusijos gynybos doktriną, kurioje numatytas Rusijos kariuomenės įvedimas į Baltijos šalis, jie jos taptų NATO narėmis. „Būtų naivu manyti, kad laikraščiuose spausdinami svarbūs šalies dokumentai", sakė A. Kelin.

Tarptautinis seminaras „NATO ir Taikos Partnerystė naujoje Europos saugumo architektūroje" tęsėsi ir šeštadienį. Penktadienio vakarą Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys surengė priėmimą seminaro dalyviams.

Lietuvoje sulaikyta per 40 ekonominių bėglių

Vilnius, lapkričio 10 d. (AGEP) — Lietuvos pareigūnai per dvi nesusijusias operacijas penktadienį sulaikė 45 nelegalius migrantus iš Azijos valstybių. Valstybės Saugumo Departamento pareigūnai apie 10 valandą ryto Vilniaus priemiesčio Zujūnų gyvenvietėje sulaikė 33 Afganistano, Irako ir Kinijos piliečius, kurie buvo įkurdinti dviejuose pastatuose.

Tarp sulaikytųjų yra vyrų, moterų, senyvo amžiaus žmonių ir trijų mėnesių kūdikis. Bėgliai gyveno nehigieniškomis sąlygomis, sergančio kūdikio gyvybei grėsė pavojus. Kūdikis su motina nugabenti į ligoninę, pranešė Valstybės Saugumo Departamento informacijos tarnyba. Pranešime nenurodoma, kur laikomi likę bėgliai ir kiek laiko jie jau buvo praleidę Lietuvos teritorijoje.

Tuo tarpu Lietuvos Pasienio Policija penktadienio rytą Lietuvos teritorijoje sulaikė 12 nelegalių migrantų iš Kinijos. Keturios moterys ir aštuoni vyrai, tarp jų 13 metų vaikas, sulaikyti apie 7 valandą ryto Vilniaus rajono Kalvelių kaimo apylinkėse, maždaug 5 km nuo Baltarusijos sienos.

Neturėjusius asmens dokumentų azijiečius iš Maskvos traukinio išlaipino Baltarusijos pasieniečiai Gudagojaus geležinkelio stotyje pasienyje su Lietuva. Nusisamdę du taksi automobilius, migrantai šalutiniais keliais per Mickūnų užkardą įvažiavo į Lietuvos teritoriją. Tačiau, pasak sulaikytųjų migrantų, ties Kalveliais taksiai išmetė juos iš automobilių, atėmę pinigus ir vertingesnius daiktus.

Lietuvos ir Baltarusijos pasienyje nuolat sulaikomos vadinamųjų „ekonominių bėglių" grupės iš Azijos ir Afrikos šalių, nelegaliai vykstančios į Vakarus ir Skandinaviją geresnio gyvenimo. Sulaikytieji migrantai paprastai gražinami į šalį, iš kurios nelegaliai atvyko į Lietuvą.

Baltarusija, per kurią paprastai atvyksta tokie bėgliai, iki šiol geranoriškai juos priima atgal, nors Lietuva su ja dar nėra pasirašiusi sutarties, įpareigojančios taip elgtis.

Lankymosi Jungtinėse Tautose proga Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas ir jo delegacijos nariai, patarėjas užsienio reikalais Justas Paleckis ir užsienio reikalų ministras Povilas Gylys susitiko su Lietuvių Bendruomenės Niujorko apygardos valdyba (priekyje klūpo apygardos pirmininkė Laima Šileikytė-Hood) ir veikėjais. Lietuvos Generalinio Konsulato patalpose įvykusiame priėmime spalio 25 d. su prezidentu nusifotografavo (iš k.) „Draugo" korespondentas Petras Palys, Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Oskaras Jusys, už jo (antroje eil.) Lietuvos Misijos patarėja Gintė Damušytė, viduryje prezidentas, J. Simutienė, Kęstutis Miklas, už jo Simas Velonskis, languotu švarku I. Vilgalienė ir konsulas Petras Anusas.

Nuot. S. Narkeliūnaitės

Aukščiausiojo teismo pirmininko pasiūlymai Lietuvos teismams

Vilnius, Lapkričio 10 d. (AGEP) — Lietuvos Aukščiausiojo teismo pirmininkas Pranas Kūris atviru laišku kreipėsi į Lietuvos prezidentą Algirdą Brazauską bei Seimo pirmininką Česlovą Juršėną. Laiške informuojama apie Lietuvos teisinės sistemos reformos nesėkmes ir įstatymus, kuriuos dar reikėtų priimti.

Penktadienį spaudos konferencijoje Pranas Kūris sakė, kad kreipimusi jis siekia ne tik atkreipti šalies vadovų dėmesį į teisinės sistemos aktualijas, bet ir sukelti visuomenės diskusiją ir taip pagerinti teismų veiklą.

Kūris pažymėjo, kad įsigalėjus keturių pakopų teismų sistemai, pailgėjo ir pabrango bylų nagrinėjimas, todėl nukrito teismų prestižas. Prestižo smukimą sąlygoja ir prastėjanti teisėjų korpuso kokybė, mano Aukščiausiojo Teismo pirmininkas. Atsiradus apylinkės teismams, čia atėjo dirbti nepatyrę specialistai, nes aukštos kvalifikacijos teisininkai išėjo į aukštesnės instancijos apygardos ar apeliacinį teismus. Teisėjams išlikti sąžiningais trukdo ir dabar itin suaktyvėjusios finansinės grupuotės, veikiančios „itin subtiliai", sakė Pranas Kūris.

Išvardintas priežastis pavadinęs subjektyviomis, aukščiausiasis Lietuvos teisėjas laiške nurodo ir trūkstamus įstatymus, kurie, jo nuomone, dar labiau trukdo teismų reformai. Jis siūlo priimti atskirą administracinių teismų įstatymą ir atnaujnti Lietuvos valstybės tarybą, kaip aukščiausiąjį administracinį teismą. Kūrio duomenimis, Lietuvoje kasmet užfiksuojama per milijoną administracinės teisės pažeidmų, bet nėra atskiros institucijos, kuri juos nagrinėtų. Bendrieji teismai dažnai nespėja nagrinėti tokių bylų.

Aukščiausiojo Teismo pirmininkas taip pat siūlo priimti komercinių teismų įstatymą, kuris reglamentuotų ekonominius bei komercinius ginčus ir reorganizuotų dabartinį ekonominių bylų teismą į apygardų teismų komercinių bylų skyrius. Nenormalu, kai visos šalies ekonominiai ginčai sprendžiami tik Vilniuje, nes tik čia veikia ekonominių bylų — ūkio teismas, mano P. Kūris.

Komentuodamas Valstybės tribunolo idėją, Pranas Kūris rašo, jog „niekas negali paneigti kad už tokios iniciatyvos slypi stambių finansinių grupuočių interesai". Tokioms grupuotėms būtų patogu, jeigu atsirastų institucija, turinti išskirtines teises ir veikianti ne pagal vieningą visos šalies teismų praktiką, mano Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas.

Čečėnų rėmėjai laiškais užvers tarptautines organizacijas

Vilnius, lapkričio 10 d. (AGEP) — Algirdas Endriukaitis, kuris koordinuoja daugiau kaip 20 pasaulio šalių parlamentų atstovų grupę Čečėnijai remti, pranešė, kad ketinama laiškų siuntimo akcija paminėti gruodžio 12-ąją — Rusijos ginkluotos agresijos prieš Čečėniją metines. Penktadienį spaudos konferencijoje jis informavo, kad čečėnų apsisprendimo teisės rėmimo akcija bus surengta apie 30-yje pasaulio valstybių.

Čečėnų rėmėjai pasirašys laiškus, adresuotus Europos Parlamento, Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) Parlamentinės Asamblėjos bei Europos Tarybos Parlamentinės Asamblėjos vadovams.

Algirdas Endriukaitis sakė, kad Lietuvoje kreiptasi į visas politines partijas bei visuomenines organizacijas, prašant paremti šią akciją. Lietuvoje šią veiklą koordinuos Kaune esantis Čečėnijos rėmimo štabas.

Lietuvių, rusų bei anglų kalbomis parengtose anketose keliamos trys sąlygos Rusijai, kurias ji turi išpildyti, kad Europos Taryboje būtų atnaujintas Rusijos priėmimo svarstymas. Reikalaujama, kad Rusija išvestų kariuomenę ir nenaudotų jėgos Čečėnijoje, kad tarptautiniu lygiu garantuotų Čečėnijos apsisprendimo teisę ir kad įsileistų daugiau tarptautinių stebėtojų į Čečėniją. Laiškai bus siunčiami juos pasirašius dešimčiai žmonių.

Lietuvos ambasadorius sugrįžo į Rygą

Ryga, lapkričio 10 d. (AGEP) — Lietuvos ambasadorius Rimantas Karazija ketvirtadienį sugrįžo į Rygą po konsultacijų Vilniuje, kurioms buvo iškviestas, praėjusią savaitę pašlijus dvišaliams santykiams.

Rimantas Karazija kartu su Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos vadovais Vilniuje susipažino su Latvijos ir JAV bei Švedijos firmų AMOCO ir OPAB sutartimi dėl naftos žvalgybos ginčijamoje Baltijos jūros dugno dalyje. Lietuva protestavo dėl šios sutarties, pareiškusi, kad dokumentas pažeidžia jos interesus.

Rimantas Karazija pokalbyje pasakė, kad Latvija ir Lietuva turėtų „itin intensyviai" spręsti nesutarimus dėl jūros sienos. Tačiau derybos turi vykti „ramiai, be nereikalingų emocijų, neteisingų vienos ar kitos šalies interpretavimų". Jeigu abiem šalims nepavyks susitarti, ambasadorius siūlo prašyti trečiųjų šalių tarpininkavimo arba kreiptis į tarptautinį arbitražą.

R. Karazija pabrėžė, kad pastangos nustatyti jūros sieną neturi pabloginti abiejų šalių geros kaimynystės santykių. „Turime toliau bendradarbiauti ir plėtoti tarpusavio santykius", sako jis.

Gardine įvyko Lietuvos ir Baltarusijos vyriausybinės derybos

Vilnius, lapkričio 10 d. (AGEP) – Penktadienį Gardine įvykusiose Lietuvos ir Baltarusijos vyriausybinių delegacijų derybose, daugiausia buvo svarstomi ekonominio bendradarbiavimo klausimai. Delegacijoms vadovauja šalių premjerai Adolfas Šleževičius ir Michail Čigir.

Lietuvos premjeras susitikimo pradžioje pažymėjo, kad valstybėms pasirašius politinę sutartį, nebeliko neišsprendžiamų politinių problemų. Kaip pranešė Lietuvos Vyriausybės informacijos centras, susitikime taip pat svarstoma, kaip vykdomi anksčiau pasiekti susitarimai.

Konstatuota, kad nepavyksta galutinai įgyvendinti ankstesnių susitikimų susitarimus, kad abiejų šalių finansinių sandėrių vykdytojai galėtų atsiskaityti nacionaline valiuta. Vyriausybių vadovų nuomone, tam reikia papildomų konsultacijų su nacionalinių bankų vadovais.

Aptaros galimybės dar labiau padidinti Baltarusijos krovinių srautą per Klaipėdos uostą. Lietuvos transportininkų žiniomis, per pastaruosius metus jų pervežimas padidėjo 30%-40%. Vyriausybių vadovai aptarė galimybę kredituoti Baltarusijos krovinių pervežimą ir taip dar labiau padidinti tranzito dydžius.

Lietuvos Susisiekimo ministerijos sekretorius Algirdas Šakalys informavo, kad abiejų šalių geležinkeliai susitarė dėl Adutiškio geležinkelio linijos. Premjerai konstatavo, kad ši problema pašalinta iš tarpvalstybinių santykių.

Lietuvos ir Baltarusijos muitinių vadovai aptarė galimybes įrengti bendras tikrinimo zonas. Numatoma rengti ir pasirašyti atitinkamą susitarimą. Manoma, kad susitarimas gali būti parengtas dar gruodžio pradžioje.

Vyriausybių vadovai atmetė siūlymą taupant lėšas sumažinti supaprastintų sienos perėjimo punktų skaičių, nors per kai kuriuos pereina vos 10-15 žmonių per dieną.

Premjeras Šleževičius taip pat padėkojo M. Čigiriui už Baltarusijos paramą, statant lietuvių kultūros centrą Gervėčiuose. Lietuvos prašymu, Baltarusija sutiko netaikyti muitų iš Lietuvos tam tikslui įvežamoms statybinėms medžiagoms. Premjerai susitarė, kad mokyklą Gervėčiuose galės lankyti ir baltarusių vaikai, o Baltarusija prisiims jos išlaikymo išlaidas.

Lietuva pradėjo derybas dėl stojimo į Pasaulio Prekybos Organizaciją

Vilnius, lapkričio 10 d. (AGEP) – Lietuva pradėjo derybas dėl prisijungimo prie Pasaulio Prekybos Organizacijos (World Trade Organization), kuriai priklauso 128 pasaulio valstybės.

Penktadienį Genevoje vyko pirmasis darbo grupės posėdis, kuriame svarstytas Lietuvos užsienio prekybos memorandumas, supažindinantis organizacijos nares su dabartine Lietuvos ekonomine padėtimi, vidaus bei užsienio prekybos reguliavimo sistema, ir vykdomomis reformomis.

Kaip pranešė Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos Informacijos skyrius, Lietuvos delegacijai posėdyje vadovavo Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Algimantas Rimkūnas.

Siekiant integruotis į pasaulio prekybos sistemą, Lietuvai yra būtina prisijungti prie pasaulio Prekybos Organizacijos. Genevoje įvykusiame susitikime Lietuvos derybas sveikino JAV, Europos Sąjungos valstybių, Australijos, Kanados bei kitų organizacijai priklausančių šalių vyriausybių atstovai.

Latvija nepretenduoja į Lietuvos teritorines teises

Vilnius, lapkričio 9 d. (Elta) — Lapkričio 9-10 dienomis Lietuvos prašymu į Vilnių buvo atvykusi Latvijos delegacija, vadovaujama šios šalies energetikos ministro Juris Ozolinis. Susitikimo su Lietuvos prezidentu bei vyriausybės atstovais metu buvo pakartotinai paaiškinta Latvijos vyriausybės ir AMOCO/OPAB sutarties esmė bei įsigaliojimo sąlygos.

Latvijos delegacija patvirtino, kad sutartis jokiu būdu nesikerta su Lietuvos teise realizuoti savus ekonominius interesus jos suverenioje teritorijoje, nes Latvijos vyriausybės ir AMOCO bei OPAB įmonių sutartis su Latvija įsigalios tik po to, kai bus nustatyta Latvijos ir Lietuvos jūros siena.

Susitikime abi šalys patvirtino, kad derybos dėl jūros bei jūros dugno sienos ir bus tęsiamos, kad būtų pasiektas abiem pusėm priimtinas sprendimas, rašoma Eltai atsiųstame Latvijos ambasados Lietuvoje pranešime.

KALENDORIUS

Lapkričio 14 d.: Adeodatas, Gotfridas, Ramantas, Saulenė.

Lapkričio 15 d.: Šv. Albertas Didysis, Bažnyčios mokytojas (1193-1280); Leopoldas, Vaidila, Norda.

SVEIKATOS KLAUSIMAIS

DAFL DARBAI DAR NESIBAIGIA

„Dental Assistance Foundation to Lithuania" organizacija, lietuviškai — „Dantų sveikatos talka Lietuvai", savo užsibrėžtų tikslų siekia ir dirba toliau, kad pagerėtų dantų sveikatos stovis Lietuvoje.

Nuo savo veiklos pradžios, 1991 metais, DAFL organizacija užmezgė ir palaiko glaudžius ryšius su Kauno Medicinos akademijos rektorium profesorium dr. Vilium Grabausku bei stomatologijos fakulteto vadovybe ir per ketvertą veiklos metų konkrečia parama yra prisidėjusi prie dantų sveikatos lygio pakėlime Lietuvoje. Stomatologijos fakultetui DAFL nariai iki šiol jau yra išsiuntę daug aukštos kokybės instrumentų, medžiagų bei stomatologinės įrangos — dantų taisymo kabinetų, gautų iš Loyolos universiteto ir privačių įmonių.

Nemažai dantų sveikatos darbuotojų iš Amerikos yra jau talkinę stomatologijos fakultete, kur jie supažindino studentus bei akademijos darbuotojus su vakarietiškais metodais ir įranga. Galima paminėti keletą tokių savanorių, kurie ten dalijosi savo žiniomis ir patirtimi. Tai DAFL organizacijos steigėjas ir nuolatinis jos pirmininkas dr. Leonidas Ragas, buvojęs akademijoje keletą kartų; dr. Romas Povilaitis, irgi paskyręs nemažai laiko dantų sveikatos talkai; Illinois universiteto profesorė dr. Nijolė Remeikienė, kuri daug talkina atvykstantiems iš Lietuvos pasitobulinti universitete studentams bei dėstytojams. Jos pastangų dėka Illinois universitetas, kiek sąlygos leidžia, padeda Lietuvos stomatologams susipažinti su amerikietiškos mokyklos sistema ir praktika. Be to, dar reikėtų paminėti Lietuvoje dirbusius: dr. Živilę Žymantaitę-Chirban, dr. Arūną Bužėną, dr. Vladą Vaitkų ir dr. Gordon Klockaw.

Judita Martin, RDH, lietuviška atžala iš Kansas City, vieną semestrą darbavosi stomatologijos fakultete, kur ji parengė ir dėstė dantų higienos kursą. Jos auklėtinės dabar ten sėkmingai darbuojasi, vartodamas DAFL atsiųstus instrumentus ir įrangą, daug prisidėdamos prie dantų sveikatos pagerinimo. Ateityje Judita ketina vėl vykti ir darbuotis Lietuvoje, kai tik susidarys tam sąlygos.

Paskutinė Lietuvoje darbavosi dr. Janė Tallat-Kelpša. Ji pastoviai dirba Great Lakes Naval Center prie Čikagos. Lietuvoje ji praleido šešias savaites, dalindamosi žiniomis bei patirtimi KMA stomatologijos fakultete. Susirinkę lapkričio 2 d. dr. Leonido ir Praurimės Ragų namuose, DAFL darbuotojai turėjo progą iš ką tik grįžusios dr. Janės išgirsti vėliausias žinias apie akademijos darbus, sėkmes ir rūpesčius. Šeimyniškame pokalbyje su dr. Jane be pačių šeimininkų dalyvavo UI profesorė dr. Nijolė Remeikienė, dr. Romas Povilaitis, dr. Jonas Rutkauskas, Pranas Jurkus, Juozas Končius ir dr. Janės vyras Jurgis. Pokalbio metu buvo pasitarta ir kitais DAFL organizaciniais reikalais.

Prieš kiek laiko Loyolos universitetas, Maywoode IL, pranešė dr. Leonidui Ragui, kad DAFL organizacijai Loyola vėl paskyrė vertingos įrangos, kurią bus galima išsiųsti KMA stomatologijos fakultetui. Šį kartą iš Loyolos yra gauti du stambesni burnos peršvietimo Rentgeno aparatai, šešios modernios dantų taisymo kėdės, iš kurių dvi yra su Rentgeno dantų peršvietimo prietaisais. Ši Loyolos universiteto parama buvo gauta dr. Jono Rutkausko ir prof. dr. Nijolės Remeikienės pastangų dėka. Didelė DAFL organizacijos padėka priklauso Mercy Lift darbuotojams, ypač pirmininkui Jurgiui Lendraičiui už jų talką, kuri įgalina šių daiktų persiuntimą į Lietuvą, o taip pat ir Loyolos universiteto vadovybei už suteiktą tokią vertingą paramą.

DAFL ir toliau laukia visuomenės paramos savo darbų vykdymui. Kad sveikatos talka Lietuvai ir toliau vyktų sėkmingai, reikia daugiau ir dantų sveikatos darbuotojų, kurie savanoriškai ilgiau ar trumpiau vyktų padirbėti į akademiją ir savo žiniomis prisidėtų prie dantų sveikatos pagerinimo. Platesnės informacijos apie DAFL darbus ir talką galima gauti rašant: Dental Assistance Foundation to Lithuania (arba trumpai — DAFL) 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, arba telefaksu (708) 279-9642. Dantų sveikatos talka Lietuvai dar nesibaigia.

Juozas Končius

DAUGĖJA NEPAGYDOMŲ LIGŲ

Lietuvoje vartojama pernelyg daug brangių, naujausių antibiotikų, todėl pražūtingai daugėja vaistams atsparių infekcinių ligų.

Tokią išvadą padarė Danijos valstybinio Serumo instituto specialistai, vienerius metus vykdę mikrobiologinius tyrimus dviejose didžiausiose Lietuvos ligoninėse — Kauno Akademinėse klinikose ir Vilniaus universitetinėje Santariškių ligoninėje. „Lietuvos rytui" danai pasakojo matę nemažai infekcinėmis ligomis sergančių lietuvių, kuriems gydyti dabar nebėra jokių vaistų.

Panaši padėtis susidariusi daugelyje valstybių, kuriose anksčiau buvo laisvai prieinamas vienintelis antibiotikas penicilinas, sako Danijos instituto mikrobiologas Niels R. Eriksen. Jis numato, kad vietoj penicilino ėmus dažniausiai nepagrįstai vartoti naujausius antibiotikus, neišvengiamai didės mirtingumas nuo infekcinių ligų, nes gydytojai nebeturės kuo kovoti su atsparumą įgijusiais mikroorganizmais.

N. R. Eriksen duomenimis, Lietuvoje dabar nuo 10% iki 50% mikroorganizmų yra atsparūs antibiotikams.

Lietuvoje dirbusius danus nustebino ir kiti skaičiai — Lietuvoje veikia per 70 mikrobiologijos laboratorijų, tuo tarpu Danijoje apsieinama su 16 ligonius tiriančių laboratorijų.

(AGEP, 11/9)

SAUGOKITĖS SMALKIŲ

Prasidėjus šaltiems orams ir įjungus šildymo sistemas namuose, padidėja pavojus apsinuodyti smalkėmis (angliškai — carbon monoxide arba CO). Taip perspėja sveikatos apsaugos įstaigos. Kone kasdien per žinias paskelbiama, kad šeima ar pavieniai asmenys buvo išvežti į ligoninę, nes nepatikrinta šildymo krosnis arba kaminas paleido į butą smalkių. Dažnai pasitaiko ir mirimų.

Smalkės yra dujos, atsirandančios, kūrenant krosnį (nepaisant, kuo kūrenama — dujomis, malkomis, alyva, anglimis — tik ne elektra). Jeigu šildymo sistema gerai veikia, smalkės ištraukiamos per kaminą. Nelaimė atsiranda, kai susirinkusiais suodžiais ar kuo kitu užsikemša kaminas arba jame atsiranda plyšių, per kuriuos smalkės, užuot kilusios į viršų ir išsisklaidžiusios ore, įsiveržia į namus. Šie nuodai gali ateiti ir iš garažo, jeigu jis sujungtas su namu, o jame ilgesnį laiką varomas automobilis, durims esant uždarytoms.

Smalkės yra nematomos, neužuodžiamos — jos neturi jokio kvapo, todėl žmonės nežino, kad kvėpuoja nuodus, kol pasidaro per vėlu. Čikagoje, po gausių apsinuodijimų 1994 metais, miesto taryba priėmė įstatymą, kad kiekvienas butas turi turėti specialų aparatėlį, kuris skardžiu spiegimu praneša gyventojams, kad yra pavojus (būtina turėti ir gaisro pavojų pranešantį aparatėlį). Aparatėlis turi būti pakabintas netoli miegamojo, kad galėtų, pavojui iškilus, pažadinti net miegančiuosius.

Kaip žinoti, kad esate apsinuodiję smalkėmis? Pagrindiniai simptomai yra šie: galvos skaudėjimas, svaigimas, pusiausvyros neišlaikymas, sunkumas-spaudimas krūtinėje, nepaprastas nuovargis, pasimetimas, negalėjimas atgauti kvapo, vėmimas ar kiti, panašūs į influenzą, reiškiniai. Tuomet nedelsiant reikia skambinti 911 numeriu ir šauktis pagalbos.

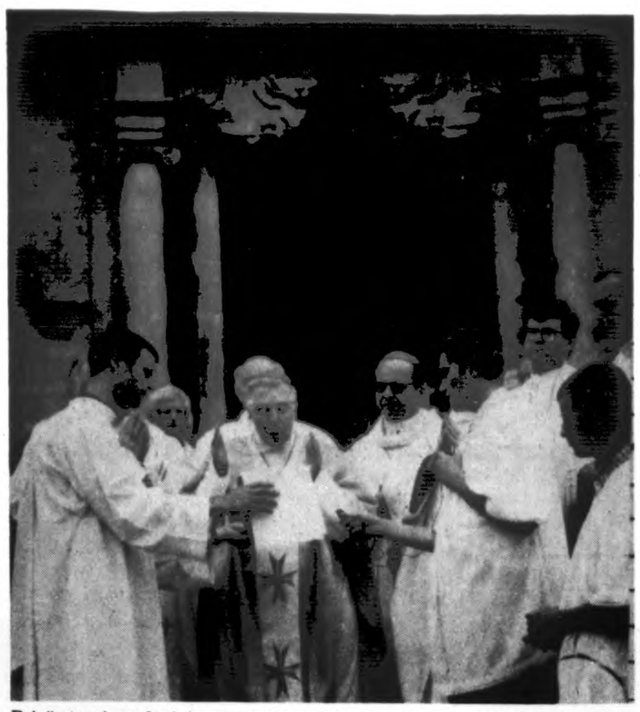

Prieš atveriant duris ir pašventinant Pažaislio vienuolyno koplyčią šį rudenį, maldas kalba Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius (viduryje); jo dešinėje — vysk. Sigitas Tamkevičius.

Nuotr. **Prano Abelkio**

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

TRIJŲ KARTŲ NAMAI

Lietuvos Caritas Federacija drauge su miesto savivaldybe ateinančių metų pradžioje Kaune ketina atidaryti „Kartų namus". Šio projekto tikslas — teikti socialinę, moralinę bei materialinę pagalbą seniems žmonėms, nelaimėn patekusioms vienišoms motinoms ir jų vaikams.

„Norime, kad šiuose namuose gyventų ir bendradarbiautų trys kartos", interviu Informacijos centrui rugsėjo 18 d. sakė viena iš šio projekto autorių, Caritas socialinės tarnybos vadovė Vitalija Miklyčienė. Ji pažymėjo, kad specialiai „Kartų namams" mieste buvo parinktas pastatas, kurį sudaro du sujungti namai. Viename gyvens 30 senelių, o kitame prieglobstį galės rasti 10 motinų su vaikais. Į klausimą, kas bus namų gyventojai Caritas darbuotoja atsakė, kad iš trisdešimt aštuonių nėščių nepilnamečių merginų, kurios kreipėsi į šeimos centrą, dešimčiai buvo reikalinga pagalba. Kita vertus, Kauno miesto socialinės rūpybos skyriuje įregistruota daugiau kaip 200 senų žmonių, kuriems būtina neatidėliotina priežiūra. V. Miklyčienė pažymėjo, jog yra numatomos keturios socialinio darbo su šių namų gyventojais programos, kurių tikslas skatinti čia gyvensiančių žmonių tarpusavio paramą, padėti jaunoms mamoms įsigyti vaikų auklėjimo ir savęs priežiūros įgūdžių, išmokyti jas racionaliai šeimininkauti ir išlaikyti šeimą. Taip pat yra parengta darbo su motinų artimaisiais bei jų integracijos į visuomenę programa. Numatoma, kad moterys su vaikais čia gyvens ne ilgiau kaip metus. Atsiradus galimybei, jos galės grįžti į normalų gyvenimą.

Pasak Caritas socialinės tarnybos vadovės, tai bus pirmieji tokie namai Lietuvoje. Ji kalbėjo, kad, pasiteisinus šiam modeliui, „Kartų namus" būtų galima steigti ir kituose Lietuvos miestuose. Namuose dirbs 9 socialiniai darbuotojai, kuriems vadovaus Vytauto Didžiojo universiteto Socialinės rūpybos profesinių studijų centro magistrė Ilona Klimantavičienė, atsakinga ir už socialinių programų vykdymą. „Kartų namuose" dirbs 27 asmenys. V. Miklyčienė, sakė, jog tai mažesnis skaičius nei reikėtų, nes bus dirbama pamainomis dieną ir naktį, taip pat švenčių dienomis. Tačiau pagalbos tikimasi iš čia gyvensiančių motinų ir savanorių. Paklausta, ar neketinama šių namų ateityje plėsti, Caritas darbuotoja sakė, kad nenorima padaryti „gigantiškų namų, nes juose pranyksta žmogus".

V. Miklyčienė informavo, jog Kauno miesto taryba nusprendė skirti šiam projektui patalpas bei lėšas personalui nuo kitų metų išlaikyti. Namų ūkiniu direktoriumi paskirtas Rimvydas Mildažis. Jeigu atsirastų rėmėjų, „Kartų namus", V. Miklyčienės žodžiais, būtų galima atidaryti jau spalio mėnesį. Lietuvos Caritas Federacija įsipareigojo pasirūpinti reikiama įranga ir surasti darbuotojus. Šį projektą ketina remti „Stichting Het R.C. Maagdenhauis" fondas iš Olandijos.

• **Marijampolės** Šv. Vincento parapijos bažnyčioje rugpjūčio 29-31 d. vyko Vilkaviškio vyskupijos kunigų rekolekcijos, kurioms vadovavo kun. Petras Dumbliauskas, SDB. Paskutiniąją rekolekcijų dieną Marijampolės prokatedroje buvo surengta Vyskupijos diena, kurioje dalyvavo vyskupijos kunigai, diakonai, klierikai, vyskupijoje dirbančios seserys vienuolės, katechetės, įvairaus amžiaus tikintieji. Rekolekcijų vedėjas įtaigiai kvietė visus susirinkusius būti gyvomis dieviškojo vynmedžio — Kristaus — šakelėmis ir nešti gausių vaisių. Prieš Sumą, kurią drauge su vyskupu koncelebravo daugelis rekolekcijose dalyvavusių kunigų, Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis, MIC, paaiškino, jog Vyskupijos diena rengiama popiežiaus Jono Pauliaus II nurodymu. Jos tikslas — sutelkti įvairių luomų tikinčiuosius, leisti pajusti jiems priklausomybę visuotinei Bažnyčiai, keliaujančiai Dievo tautai. Per šv. Mišias ir po jų beveik valandą trukusią Švč. Sakramento adoraciją giedojo Šventosios Šeimos kongregacijos seserys, kurioms pritarė visi susirinkusieji. Adoraciją užbaigė iškilmingas padėkos himnas „Tave, Dieve, garbinam" ir palaiminimas Švč. Sakramentu.

• **Vilkaviškio** vyskupas Juozas Žemaitis, MIC, rugsėjo 16 d. Punske (Lenkija) susitiko su Lenkijos primu kardinolu Josefu Glempu, drauge su kuriuo Punsko parapijos bažnyčioje koncelebravo šv. Mišias. Vilkaviškio vyskupas dėkojo kardinolui už rodomą palankumą šios parapijos tikintiesiems, kurių daugumą sudaro lietuviai, o Elko vyskupui Wojciechui Ziembai už kvietimą dalyvauti šiame susitikime. Priminęs sunkius okupacijos metus, kurie pareikalavo didelių aukų iš abiejų tautų, vyskupas ragino siekti, kad dabartinis jaunimas augtų doras ir blaivus. Vyskupas citavo popiežiaus Jono Pauliaus II per susitikimą su Europos jaunimu Lorete pasakytus žodžius nepasiduoti „bet kokiam kraštutiniam nacionalizmui ir nepakantumui" ir kvietė tikinčiuosius visada gerbti savo dvasios vadus, būti ištikimus Bažnyčiai. Jis taip pat ragino Punsko lietuvius savo šeimose ugdyti dvasinius pašaukimus, primindamas, kad neseniai čia perkeltą kun. Algirdą Žukauską Vilkaviškio vyskupija „ne dovanojo, bet tiktai paskolino".

Šv. Kazimiero seselės ir brolis Regis su ses. Dora (II eil.) Lithuanian Mercy Lift puotoje lapkričio 4 d. Šv. Kazimiero seserys, kurios nuolat iš savo vedamos Šv. Kryžiaus ligoninės parūpina būtinų reikmenų Lietuvos ligoninėms, o talpintuvus išsiunčia LML.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą			
(Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį			
oro paštu	$500.00	$250.000	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė
Administratorius Pijus Stončius
Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophtalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliškai) **tel. 708-422-8260**

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.-7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždaryta ketvd. 1-3 v.p.p.
penkt. ir šeštd. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba **(312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS. ŽAIZDAS IR IŠSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais **tel. 708-834-1120**

SURENDER LAL, MD
Specialybė — Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6084 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4155
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

SUNG L. CHOU, M.D.
Vidaus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS PROFESSIONAL PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbame lietuviškai

+ + + + + + + + + + +

HOLY CROSS FAMILY MEDICAL CENTER
749 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0695

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

TIK BENDROMIS PRIEMONĖMIS GALIME SUSTABDYTI GIMTOSIOS KALBOS ŽALOJIMĄ

ALDONAS PUPKIS

Jungtinių Amerikos Valstijų lietuviškos spaudos bendradarbiai iš Floridos Vytautas Abraitis, Kazys Barūnas, Jonas Daugėla, Vytautas Grybauskas, Jurgis Janušaitis ir Algirdas Šilbajoris ,,Lietuvos aido'' redakcijai atsiuntė bendrą laišką, kuriame sielojamasi dėl pernelyg didelio svetimžodžių vartojimo Lietuvos spaudoje. Tai juos ne tik stebina, bet ir piktina. ,,Mes, ilgus metus gyvendami svečiose šalyse, — rašo laiško autoriai, dėjome visas pastangas apsaugoti mūsų tėvų kalbą, nuo bet kokių svetimybių ir išlaikyti jos grynumą. Mes siekėme ir mūsų priaugančioms kartoms perduoti ją tokią, kokią išsivežėme iš Lietuvos''. Todėl ,,mums labai skaudu, kad Jūs, gyvendami tėvynėje, ją taip negailestingai niekinate ir teršiate''.

Tai ne vienintelis Amerikos lietuvių kultūrininkų pavojaus ženklas dėl mūsų gimtosios kalbos žalojimo. Ir Lietuvos, ir užsienio lietuvių spaudoje ne kartą rašyta, kad mes per daug vartojantys svetimžodžių ir šitaip žeidžiantys lietuvių kalbos savitumą. Visiškai pritardami tų rašinių autorių mintims, vis dėlto turėtume šį tą pasiaiškinti.

Pirmiausia, įsidėmėtina, kad kalbos savitumui daugiausia kenkia ne patys žodžiai, o žodžių reikšmių ir ypač gramatikos, siauriau — sintaksės svetimybės. Kad ir kiek vartotume svetimžodžių savo kalboje, jei tik gebėsime išvengti sintaksės skolinių , mažiau pažeistume kalbos savitumą, negu įsileisdami į kalbą žodyno svetimybes. Vaizdžiai tariant, žodžiai, ar jie būtų savi ar svetimi, yra tik kalbos anatomija, o tikroji kalbos siela yra jos gramatika. Iki šiol daug kalbama rašoma apie įvairių organų (mūsų atveju - žodžių) pakeitimą (transplantaciją), bet niekas, rodos, nėra kėlęs minties transplantuoti žmogaus sielą, mūsų atveju — keisti vienos kalbos gramatikos taisyklių kitos kalbos gramatikos įpročiais.

Štai dėl ko Lietuvos kalbininkai taip įnirtingai pasipriešino svetimų vardų ir pavardžių vartojimui rišliuose tekstuose be lietuviškų galūnių, nes tai yra visiškai priešinga lietuvių kalbos gramatikos įpročiams.

Antra, neužmirština, kad žodynas yra pati paslankiausia kalbos sandaros dalis ir jo pokyčiai labiausiai susiję su visuomenės gyvenimo pokyčiais. Bendraudami su kitomis tautomis, lietuviai negali išvengti tų tautų kalbų poveikio. Tas poveikis – tai tam tikrų žodžių skolinimasis. Bet kartu Lietuvoje yra susiklostęs ilgaamžis paprotys priimti į mūsų kalbą tik vadinamuosius tarptautinius žodžius ir visaip vengti vienos kokios kalbos skolinių. Iš vienos kalbos būtinai prireikus priimami tik egzotizmai bei tokie skoliniai, kuriems nerandama ar nepajėgiama susikurti savų žodžių.

Šitaip pastaraisiais metais spaudoje įsigalėjo svetimžodis reitingas (plg. anglų rating), kurio nėra nei 1985 m. ,,Tarptautinių žodžių žodyne'', nei 1993 m. ,,Dabartinės lietuvių kalbos žodyne''. Bet šis vienas žodis ar keli būtų maža bėda, jei dabar į lietuvių kalbą nesiskverbtų tūkstančiai kitų anglybių - per politiką, prekybą, kultūrinius mainus ir kitais keliais. Štai kur tikras pavojus lietuvių kalbai: šių skolinių gausa gerokai keičia tradicinius garsų santykius, nusistovėjusią ,,tarptautinių'' balsių o ir e kokybę, dažnai esti neaiškus kirčiavimas, neaiškios skolinių reikšmės ribos, junglumas su kitais žodžiais ir kt.

Ne veltui ir kitos tautos atidžiai stebi anglybių, tiksliau - amerikonybių, agresiją į savo kalbas ir visokiais būdais stengiasi joms pastoti kelią. Negailestinga kova šiems svetimžodžiams skelbiama Prancūzijoje, Turkijoje, net pačioje Didžiojoje Britanijoje. Ir Lietuvoje nesėdima sudėjus rankų: paskelbtas nedidelis naujųjų skolinių sąrašas, už kurių vartojimą spaudą ir įstaigas galima bausti pagal įstatymą. Bet šis sąrašėlis tėra tik graži pradžia ir kalbininkų bei kalbos brangintojų dar laukia kalnai darbų.

Trečia, jokia paslaptis, kad didžioji mūsų visuomenės dalis visai nemoka anglų kalbos arba daug kas moka gana prastai. Dėl to labai lengva anglybes palaikyti tarptautiniais žodžiais, o pastarųjų sovietmečio laikais nebuvo labai vengiama, jų vartojimą skatino ir peršama rusų-lietuvių dvikalbystė. Taigi senieji įpročiai kryžiuojasi su naujais — griebtis anglybių kaip prestižinių, tariamai aukštesnės kultūros žodžių, todėl svetimžodžių mūsų kalboje dabar vartojama išties per gausiai.

Kalbininkai nuolat ragina visuomenę iš dviejų turimų žodžių — savo ir svetimo — rinktis lietuvišką. Tai bene geriausiai matyti ,,Gimtosios kalbos'' žurnale: kone kiekviename numeryje vis primenama, kur geriau sakyti lietuviškai, o ne verstis svetimu žodynu. Apie tai neretai rašoma ir laikraščių kalbos skyreliuose, kalbama per radiją ir televiziją. Užsienio lietuvių kultūrininkų nuomonė turėtų tik sustiprinti mūsų pastangas elgtis nuosekliau ir dar ryžtingiau.

Baigiant bent keli žodžiai dėl laiške minimų svetimžodžių. Autoriai parinko keliolika jų iš vieno nedidelio 111-ame laikraščio numeryje išspausdinto straipsnelio. Jų ten iš tikrųjų atrodo per daug (beje, visi, išskyrus šou, yra tarptautiniai žodžiai). Iš tiesų, dominuoti lengvai pakeičiamas vyrauti, viešpatauti, prognozuoti — spėti, numatyti, aksesuarai — reikmenimis ar priedais. Kolekcija galėtų būti rinkinys, bet ką daryti su kolekcionuoti — juk tai ne tik rinkti, bet ir tam tikra tvarka sutvarkyti, o kolekcionieriaus (kolekcionuotojo, kolekcininko) rinkėjas neatstos. Mini, maksi, trumpiausiu, ilgiausiu pakeisime toli gražu ne visada, avangardas tik retai kada bus priekinis (turbūt priekis?). Dizaineris yra tam tikra profesija, specialybė, o autorių teikiami pakaitai piešėjas, kūrėjas negali dizainerio atstoti. Antidepresiniai (turbūt vaistai yra specialus medicinos terminas, padarytas iš lotyniškos kilmės žodžio depresija, vartojamo, beje, ir kitose srityse, ne tik medicinoje (ekonomikoje ir kt.). Jeigu balotiruotis keistume kai kieno siūlomu kandidatuoti (nors tai nėra visai tas pat), vis tiek šaknis liktų nelietuviška.

Pritardami laiško autoriams, kad valstybės laikraščiu save vadinantys dienraščio ,,redaktoriai turėtų būti įpareigoti saugoti savo valstybinės kalbos grynumą'' to paties turėtume palinkėti ir kitiems didesniems ar mažesniems laikraščiams ir žurnalams. Kartu šitai linkėtina ir užsienio lietuvių leidiniams bei radijo lietuviškų valandėlių rengėjams, — teko pastebėti, kad ten svetimžodžių ne mažiau negu tėvynėje, tik Lietuvoje labiau griebiamasi vienų, o užsienyje kitų.

Ir dar vienas palinkėjimas užsienio lietuvių kultūrininkams: neužmiršdami žodyno svetimybių pavojaus, daugiau žiūrėkime gimtosios kalbos gramatikos savitumo. Ir tėvynėje, ir užsienyje vartojama lietuvių kalba turi kiek galint daugiau bendrėti. Tik sutelktomis svečiose šalyse ir Lietuvoje gyvenančių spaudos darbininkų pastangomis galėsime matyti savo kalbą nuolat tobulėjančią, pačią savaime pajėgiančią spirtis visokiems teršalams, nesvarbu iš kur einantiems — ar iš amerikinės anglų kalbos, ar iš vadinamojo tarptautinio žodyno.

(,,Lietuvos aidas'', 08.26)

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo pirmajam dešimtmečiui paminėti 1928 m. Plungėje buvo pastatytas šis Laisvės paminklas. Po ilgų okupacijos metų paminklas vėl buvo atstatytas.

Nuotr. **Prano Abelkio**

SVARBU LIETUVOS PILIEČIAMS

Lietuvos diplomatinė tarnyba JAV tęsia rinkėjų, dalyvausiančių būsimuose Lietuvos rinkimuose, registraciją. Lietuvos piliečiai, kurie laikinai ar nuolat gyvena JAV, pagal savo patogumą gali užsiregistruoti vienoje iš Lietuvos atstovybių — Lietuvos ambasadoje Vašingtone, generaliniame konsulate New Yorke, garbės generaliniuose konulatuose Los Angeles ir Čikagoje.

Lietuvos piliečiai kviečiami registruotis būsimiems rinkimams ir pranešti apie save šiuos duomenis: pavardė, vardas; gimimo data; gyvenamosios vietos adresas JAV; Lietuvos piliečio paso numeris; asmens kodas, įrašytas pase.

Duomenis apie save Lietuvos piliečiai gali pranešti asmeniškai, atvykdami į Lietuvos ambasadą ar konsulatą, arba atsiųsti paštu (faksu). Registruojantis paštu, galima atsiųsti ir Lietuvos piliečio paso atitinkamų puslapių fotokopijas.

Registruojantis rinkimams, duomenis apie save pranešti ar informaciją gauti galima šiais adresais:

Embassy of Lithuania
2622 16th Str., NW
Washington, DC 20009
Tel.: 202-234-5860
Fax: 202-328-0466

Honorary Consul General of Lithuania
6500 S. Pulaski Road
Chicago, IL 60629
Tel.: 312-582-5478
Fax: 312-582-0961

Consulate General of Lithuania
420 Fifth Avenue
New York, NY 10018
Tel.: 212-354-7849
Fax: 212-354-7911

Honorary Consul General of Lithuania
3236 N. Sawtooth Ct.
Westlake Village, CA 91361
Tel,: 805-496-5324
Fax: 805-496-7435

Registruotis nereikia tiems Lietuvos piliečiams, kurie dalyvavo praėjusiame referendume ar rinkimuose į savivaldybes, jei nepasikeitė jų gyvenomoji vieta, o taip pat tiems, kurie po pastarųjų rinkimų jau atsiuntė duomenis apie save.

Lietuvos piliečiai, kurie atsiųs duomenis apie save, bus įrašyti į rinkėjų sąrašus. Jiems prieš kiekvienus rinkimus, kuriuos vykdyti bus pavesta Lietuvos ambasadai Vašingtone, paštu bus išsiunčiami visi balsavimui reikalingi dokumentai.

Apie rinkimų laiką ir tvarką Ambasada praneš iš anksto.

Danutė Bindokienė

Ne stebėtis, o pasimokyti

Nelabai didelis procentas mūsų tautiečių, po II pas. karo pabaigos atvykusių į Ameriką, **be jokių rezervų ,,įsimylėjo'' ir** šį kraštą, ir jo žmones. Kai kuriems net iki šiol nepakako laiko, kad čia priprastų. Tačiau daugeliui su pažinimu atėjo ir simpatijos, ieškant to vadinamojo ,,aukso'', žibančio kasdienybės ,,pelenuose'', išmokstant žvelgti į aplinką tolerantiškomis akimis. Jeigu neužsidarome iš anksto apibendrintų sąvokų ir nepakeičiamos nuomonės narve, galime šiame krašte rasti daug pozityvių reiškinių.

Ta pati formulė taikytina ir pažiūrai į Lietuvos žmones. **Kažkaip įsigalėjo kone visuotinė** mada ieškoti neigiamybių, kartais nukrypstant į visiškus kraštutinumus (čia nekalbame apie politiką, bet apie žmones, jų tarpusavio santykius ir bendravimą su užsienio lietuviais).

Juo daugiau progų atsiranda susitikti ir išsikalbėti su savo tėvyniečiais — čia atvykusiais arba mums nuvykus į Lietuvą — tuo daugiau įžvalgumo įgauname į jų pasaulėžiūrą ir iš jos išplaukiantį elgesį. Tuo pačiu būdu ir jiems daug kas paaiškėja apie mus. Nereikia pamiršti, kad beveik pusšimtį metų **svetimieji tarp mūsų statė nepereinamą užtvarą, mokė laikomuosius** savo valdžioje nepasitikėti užsienio lietuviais, penėjo juos bjauria propaganda. Toje melų gadynėje gimė, užaugo ir net pusamžio sulaukė lietuvių tautos dalis, niekuomet neturėjusi progos pažinti tų ,,išbėgusiųjų karo nusikaltėlių''. Negalėdama prieiti prie kitų informacijos šaltinių, norom nenorom įsisavino tai, ką komunistų partija nuolat kalė į galvas. Ir ne tik apie užsienio lietuvius tokia nuomonė buvo formuojama, bet aplamai apie visus vakariečius: jie materialistai, savanaudžiai, išnaudotojai, liaudies engėjai... Argi reikia stebėtis, kad šiandien turime tarpusavio pažintį pradėti nuo A, B, C?

Kai į ,,Draugo'' redakciją užsuka svečiai iš Lietuvos (nepaisant, ar tai ,,svarbūs'', ar ,,eiliniai'' žmonės), pirmasis klausimas beveik visuomet tas pats: kiek žmonių kasdien paruošia dienraštį? Išgirdę atsakymą — nusistebi, kad tiek mažai rankų pakelia tokią didžią darbo naštą. Nesuprantama ir kaip ,,Draugas'' turi tiek daug neapmokamų bendradarbių, kurie rašo, siunčia nuotraukas ir dar paremia savo aukomis. O tuomet jau liete pasilieja didžiausias nustebimas: visa lietuviškoji veikla, visas mūsų bendruomeninis gyvenimas remiasi savanorišku, neapmokamu darbu! Kur bepažvelgsi — jaunimo organizacijose, labdaroje, kultūrinėje veikloje, net operoje, net... — kas čia beišskaičiuos! Visur tik savanoriai talkininkai, dalyviai, po savo tiesiogio dienos darbo aukoja vakarus, savaitgalius, laisvalaikį. Ne, Lietuvoje to nebuvo ir nėra. Pagrindinis bet kokios visuomeninės veiklos variklis tegali būti pinigas. Veltui ir ,,arklys arklio nekaso'', juk ir ranka kitą ranką mazgoja tik dėl to, kad jai tuo pačiu būtų atsilyginama...

Kai pradedi aiškinti, kad čia ne vien lietuviai yra taip įsijungę į savanorišką visuomeninę bei labdaringą veiklą, pašnekovai dar labiau stebisi. Amerikoje ne vyriausybė, o pati visuomenė išlaiko operas, teatrus, muziejus. Ligoninėse, mokyklose, parapijose, sporto organizacijose daug pagalbos suteikia savanoriai — jauni, moksleivių amžiaus; vyresnieji, pensininkai; ir visi kiti, be luomo, išsilavinimo bei amžiaus skirtumo, kodėl? Atsakai, kad tai yra šio krašto auklėjimo sistemos dalis, kai moksleiviai skatinami jungtis į visuomeninę veiklą ir už tai net gauti specialius kreditus. Labai skurdu būtų šioje milžiniškoje valstybėje, jeigu patys jos gyventojai neorganizuotų talkos meno, muzikos, mokslo, sporto bei kitoms institucijoms.

Žinoma, šie artimo meilės darbai neša juos dirbantiems ir visam kraštui naudą — tiek dvasinę, tiek materialinę. Tai **laisvu noru laisvų žmonių įsijungimas dirbti laisvo krašto** gerovei. Komunizmas netoleravo valstybingumo, patriotiškumo, tautiškumo. Jam ir žodis tauta buvo nepriimtinas. Net dabar Lietuvoje dar tebelinksniuojamas ,,nacionalizmas'', ,,nacija'', užuot valstybinis, tauta. Jei kas jungėsi į savanorišką veiklą, ji buvo ,,didžiosios tėvynės'', ne savo tautos labui. Atrodė protingiau iš viso tokia veikla nesidomėti.

Kad visiškai nesubyrėtų kultūrinės apraiškos, ,,didžioji tėvynė'' jas ramstė rubliais. Tačiau šiandien Lietuva laisva, tad darbas sau, ne svetimiems. Ne stebėtis, o pasimokyti vertėtų iš užsienio lietuvių veiklos. Jeigu daugiau žmonių jungtųsi į bendruomeninius darbus, daug kas greitu laiku tėvynėje pasikeistų į gerąją pusę.

PASKUTINIO KARIŪNO ODISĖJA

JUOZAS KLIMAS

18

Po kelių dienų pristatė iš kolūkio su vos bepasivelkančiais kuinais ir susikrovę turtą nuvažiavom į mišką, kur turėjo būti pulko likučiai, bet čia jau nieko iš tų pulko likučių neradome. Pilnas miškas buvo sumobilizuotų rusų. Išdavė rusišką uniformą, bet pritrūko batų, tai pasilikau lietuviškus pėstininkų batus. Pritrūko taip pat ir palaidinių, tai irgi lietuvišką pasilikau.

Dar vis ateidavo rusų, kurie buvo mobilizuojamo amžiaus ir prisistatydavo, aiškindamiesi įvairiomis priežastimis ir kliūtimis, dėl kurių pavėlavę. Tuo tarpu vakarais nuskambėdavo šautuvų salvės. Viršininkas sakė, kad tai šaudo pavėlavusius. Kaip gaila! Vakare jau buvo galima matyti nuo artilerijos blykčiojantį dangų ir lyg griaustinį. Rusai sakė, kad tai audra užeina. O tuos sušaudomus būtų galėję į frontą pasiųsti.

Miške aš tik sėdėjau prie dėžės ir saugojau. Viršininkas atnešdavo maisto davinį, pasiimdamas ir sau. Sau atsinešdavo karininko davinį: konservų, papirosų, sviesto, o man kareivio davinio buvo daugiausia tabako kambiai, džiovinta duona, pietums striuba, vakarienei košė.

Vieną popietę viršininkas prigulė pailsėti, o aš neva nuėjau savo reikalu. Galiuką paėjęs, pamačiua keletą sodybų. Kai vėliau paaiškėjo, žemė buvo paimta kolūkiui, bet kelias sodybas buvo neverta nugriauti ir kelti į vieną vietą, jos paliktos. Parugėmis, pasilenkdamas, nuėjau į pirmutinę. Pasibeldžiau į duris, bet niekas neatsakė. Tuomet įėjau į vidų. Viduje buvo pusamžė moteris su dukra apie 20 metų amžiaus. Pasakiau joms labas ir paprašiau: ,,Mamyte, ar negalėtum parduoti man lašinių. Mes stovime čia miške ir maistas yra gana prastas''. Jos pasižiūrėjo viena į kitą ir sako: ,,Sūneli, tu matyt ne mūsiškis''. Sakau: ,,Kodėl?, ar aš ne gerai rusiškai kalbu?'' Atsakė: ,,Kalbi gerai, bet pas mus lašinių niekas neparduoda''. Sakau: ,,Tai ką jūs darote?'' O ji atsakė: ,,Gal turi ką nors pakeisti?'' Sakau: ,,Turiu likusius apatinius baltinius, galiu jums atnešti''. Sako: ,,Nereikia'', lyg bijodama, kad nesugrįšiu, sako toliau: ,,Nusivilk savo, o paskui pats apsivilksi''.

Nuėjęs į virtuvę nusivilkau baltinius ir gavau apie porą kilogramų lašinių. Atsisveikinant duktė palydėjo iki už kluono. Ji žiūrėjo į mane meiliom akim, o aš į ją, **kaip alkanas vilkas.**

Tuoj čiupau į glėbį, galima buvo jausti, kad stambus kolchozininkės kūnas tebuvo pridengtas tik viena plona suknute. Aš ją apkabinęs stebėjau, ar neišeis mama ir stebėjau miško pusę, ar manęs nepastebėjo NKVD. Taip kiek pasiglamonėjus susitarėm, kad aš ateisiu vakare. Žinoma, vakare nenuėjau, nes negalėjau atsitraukti nuo viršininko ir buvo per didelė rizika dėl NKVD. Kitą dieną po pusryčių jau gavome įsakymą ruoštis į frontą. Pulko vadu buvo vyr. ltn., dalyvavęs Suomijos kare ir dėl sužeidimo paleistas į atsargą. Kuopų ir būrių vadais buvo paskirti ne karininkai, tik ant rankovių užrištais raudonais raiščiais, žyminčiais, ar tai kuopos, ar būrio vadą. Kur į frontą vora rikiavosi kitoje pusėje, pamačiau apie 20 lietuvių kareivių, buvusios mano 3-čios kulkosvaidžių kuopos vyrų. Tarp jų buvo Kasperavičius, Bradulskis, Štarkus, Jonaitis, Šuopys, Stankevičius, Vyšniauskas ir kiti, kurių dabar neprisimenu. Jie visi buvo lietuviškomis uniformomis, su diržais, bet be ginklų. Kasparavičius ir sako:

— Kariūne, jau mus veža.

Aš jam sakau:

— Ką aš, vyrai, padarysiu...

Tuo tarpu vora pradėjo judėti, o jie pasiliko. Žygiavome į vakarus. Pavakaryje turėjome užimti miestelį Apoško, bet jame kai kurie pastatai jau degė ir kolchozininkai sakė, kad tenai jau yra vokiečiai. Visus metė į fronto liniją. Kadangi mes jokiai kuopai nepriklausėme, tai pasirinkome sau vietą pačiame dešiniame sparne. Jokių sunkių ginklų — nei kulkosvaidžių, nei minosvaidžių nematėme. Niekas neturėjo kastuvėlių apsikasti. Mums pasitaikė ganykla su nemažai akmenų. Aš prisirinkau akmenų ir pasidariau apkasą, o rusai sukrito, lyg baidyklės, į rugių lauką. Pradėjus švisti pasigirdo motorų ūžimas ir rusai pasileido bėgti prie kelio. Aš ir sakau savo viršininkui, kad mes bėgame atgal, bet toliau nuo kelio. Ir teisingai — po kokio pusvalandžio pasipylė kelio kryptimi patrankų ir kulkosvaidžių ugnis. Aš gana smarkiai bėgau ir, kai atsisukau, — savo viršininko nemačiau ir nežinia, ar jis apkase pasiliko vokiečių laukti, kas buvo labai pavojinga, nes tankai belaisvių neimdavo, ar taip atsiliko. Vienas buvęs mano viršila sakė, kad rudenį matė jį jau Vilniuje.

Šaudymui aptilus, sulėtinau žingsnius ir parugėmis traukiausi per kolchozus. Kolchozninkai, girdėdami netoliese patrankų griaudimą, nėjo dirbti į laukus. Kaimuose buvo tik moterys ir vaikai ir vienas kitas senelis. Mano nustebimui, daug moterų buvo apsivilkę avies kailiniais, kai kurios dar ir vailokais dėvėjo. Vienos ir paklausiau. Sakau: ,,Mamyte, taip karšta, o dauguma jūsų su kailiniais''. Ji ir sako: ,,Sūneli, kad mes tik tą vieną rūbą teturime, tai žiemą ir vasarą dėvime''.

Kitame kolchoze vėl pastebėjau, kad moterys ir jaunos mergaitės buvo su dideliais pilvais — vėl įsidrąsinęs vienos moters paklausiau, kodėl pas jus tiek nėščių moterų, ypač jaunų merginų. Ji ir sako: ,,Sūneli, mes ne nėščios, bet prisivalgę ,,mikinos'', ir paaiškino, kad jie neturi pakankamai rugių duonai, o nuo tokios duonos išpučia pilvus. Išnešė man ir atlaužė gabaliuką nuo kepalo. Duona buvo žalsvos spalvos. Atsikandau ir turėjau išspjauti, nes buvo karti.

(Bus daugiau)

APMĄSTYMAI IŠ TURNIŠKIŲ

JUOZAS GAILA

Savotiška kontroversija Vilniuje tapo keturios skulptūros ant Žaliojo tilto. Šios skulptūros buvo sukurtos 1952 metais, ant pirmojo po karo per Nerį tilto, pavadinto Černiachovskio vardu. Tilto vardas buvo pakeistas, bet skulptūros abiejose tilto pusėse išliko iki šiol. 1992 metais Vilniaus miesto valdyboje jau buvo keliamas klausimas dėl šių skulptūrų, bet Kultūros paveldo inspekcija atsakė, kad skulptūras demontuoti yra netikslinga, nes jos ir tiltas, kaip vientisas ansamblis, yra vienintelis tokio pobūdžio statinys Lietuvoje. Tarp kitko, tos pačios komisijos, dabar departamento, potvarkiu, remontuojant Vilniaus aerodromą, senojo pastato lubose pasiliko pjautuvas ir kūjis, nors kolonose buvusios žvaigždės ir buvo iškaltos — sunaikintos. Visą laiką įvairiose tremtinių ir politinių kalinių demonstracijose bei minėjimuose buvo reikalaujama tas sovietines tilto skulptūras nugriauti ir miesto valdyba vėl pradėjo svarstyti jų likimą. Tuo reikalu „Dienos" dienrašty pasirodė skaitytojų laiškai, o skilty: „Tėvo Stanislovo pamokslai", vadinamas „Kaimo klebono laiškas Vilniaus merui", privertė ir mane griebtis plunksnos.

Tame laiške klebonas, tarp kitko, rašo: „...Vilniuje, ant vieno tilto, yra paminklas mano parapijietei ir parapijiečiui. Atpažįstu ją, belaikančią rugių pėdą, O taip, tai ji — mano parapijietė! Man nesunku ją atpažinti, nes niekuomet nebuvau miesto klebonas. Šalia jos gyvenau atokiausiuose kolūkiuose. Ji dar rankomis rišo pėdus sukolektyvintuose lankuose! Tai ji veršidėse, kiaulidėse rankomis išnešiodavo po 500 kibirų jovalo per parą! Tai ją dar šiandien matau bažnyčioje, deja, šlubuojančią, artrito, reumato suluošintą. Tai ją — jau daug daug jų! — esu nulydėjęs į smėlio kalnelį... O ir tas mano parapijietis! Jis prieštvaniniais traktoriais dešimtmečius arė laukus! Jis purškė laukus chemikalais ir prakiurdino savo plaučius! Jis vibracine liga serga! O kiek ir jų jau atgulė į laukų pakraštį kaimo kapinaitėse?. Gerbiamasis mere! Argi jūs išdrįsite ir tą menką, jiems pastatytą, paminklą nugriauti? Jei galėsiu, prieš nugriaunant, atvešiu rožių ir padėsiu po jų šventomis kojomis..."

Tad va, paskaitęs tą laišką, parašiau ir aš viešą laišką, pavadinęs jį: „Amerikos lietuvio laišku kaimo klebonui", kurį š.m. lapkričio 2 d., Vėlinių dieną, išspausdino „Diena":

„Ne kartą, „Dienoje" peržvelgęs jūsų tėve Stanislovai, pamokslus, pajusdavau lyg ir savotišką palengvėjimą. Palengvėjimą, nes politinių rietenų, kaltinimų ir pykčio perpildytuose mūsų spaudos puslapiuose, čia rasdavau krikščioniškojo atlaidumo, ramybės ir meilės artimui, nors ir kitaip mąstančiam, minčių. Gal dėl to, spalio 14 d. „Dienoje" perskaitęs „Kaimo klebono laišką Vilniaus merui", gerokai nustebau. Šiuo laišku kaimo klebonas kreipiasi į merą, kad Vilniuje, ant vieno tilto esantys paminklai nebūtų nugriauti. O jei jie bus griaunami, jis atvažiuosiąs į Vilnių ir po tų paminklų šventomis kojomis padėsiąs rožių...

Tą tiltą su minėtais paminklais pirmą kartą išvydau prieš dešimt metų, atvykęs į okupuotą Lietuvą po keturiasdešimt metų gyvenimo išeivijoje, toli nuo savo gimtojo krašto. Liūdnas buvo mano apsilankymas tėvynėje. Tebuvo leista viešėti tik dešimtį dienų, ir tik Vilniuje, Net savo brolio ir senelio kapo gimtajam Virbaly negalėjau aplankyti. Tad kiekvieną dieną žingsniuodavau iš „Lietuvos" viešbučio tuo tiltu į senamiestį. Jei eidamas nesutikdavau okupanto kareivių, tai prie tilto visada mane grėsmingai sutikdavo jų skardinė statula. Aišku, jų statula nedvokė prakaitu, purvu ir šlapumu, kaip gyvieji, kuriuos aš, vaikas būdamas, mačiau įžengiant į Lietuvą, Lietuvis skulptorius, norėdamas gyventi ar trokšdamas iš okupanto gardesnio duonos kąsnio, neparodė jų išalkusiais veidais, iškirmijusiais dantimis, rachito iškraipytomis kojomis, grėsmingai į mus nukreiptais durtuvais. Čia jie stovėjo išdidžiai, iškeltomis galvomis ir iškelta vėliava, kaip nugalėtojai prieš pavergtuosius.

Jūs klebone, savo laiške merui rašote: „Atidžiai pažiūrėkite į tų dviejų kareivių antpečius. Jei ant jų būtų dvi raidės „BV", tai reikštų, kad jie iš Vetrovo brigados. Tada be gailesčio verskite juos į upę. Bet jie yra iš Žakovo ir Malinovskio pulkų. Jie suvarė į urvą fašizmo hidrą, jie užgesino Osvencimo ir Zaksenhauseno krosnis. Ar už tą žygdarbį jie nenusipelnė pagarbos ir padėkos?" Ką gi, nesu toks pastabus, kaip kaimo klebonas, be to, ir apie okupanto kareivių ženklus menkai nusimanau. Bet ar iš tikro tai svaru? Ar suomei motinai svarbu, kokiais ženklais pasipuošęs raudonarmietis nužudė jos sūnų, vyrą tėvą, beginantį savo tėvynę? Ar lietuviui tremtiniui, mirštančiam Sibire nuo bado ir šalčio, buvo skirtumas, kokios okupanto brigados jį ten ištrėmė? Ar Prūsijos lietuviui buvo lengviau, jei jį žudė vieno ar kito pulko barbaras? Ar žaginama jo motina, žmona ir nepilnametė duktė žiūrėjo į žagintojo ir žudiko antpečių ženklus? Ne, klebone, visai nesvarbu, kokie jų antpečių ženklai. Jie, dėvėdami raudonąją penkiakampę žvaigždę, traiškė savo tankais civilius gyventojus. Berlyne, Vengrijoje, Čekoslovakijoje ir Lietuvoje prie televizijos bokšto: Jie degino kaimus, o šiandieną degina Čečėnijos ir tebegrasina mums. Rašote, kad jie suvarė į urvą fašizmo hidrą ir už tai nusipelnė pagarbos. Jūs, klebone, gyvendamas kaime, turbūt nežinote: kad raudonoji hidra iššudė keleriopai daugiau žmonių nei fašistinė. Vien tik lietuvių tauta neteko trečdalio savo gyventojų. Argi stipresnis ir galingesnis žudikas, nugalėjęs savo silpnesnį bendrininką, nusipelno mūsų pagarbos? Juk raudonoji hidra, suvariusi į urvą fašistinę, per pusšimtį metų išlaikė vergijoje visą Rytų Europą ir garsino visam laisvajam pasauliui. Bijodamas tos grėsmės, laisvasis pasaulis, vadovaujamas Amerikos, išleido ginklavimuisi nesuskaitomas sumas pinigų, kurie galėjo būti skirti visos žmonijos gerovei. Neturėtumėm užmiršti nei tų šimtų tūkstančių jaunų amerikiečių, žuvusių Korėjoje ir Vietname. Ir šiandieną juodajame kontinente vykstantys neramumai ir žudynės yra raudonosios hidros padarinys, o ką jau bekalbėti apie dvasinį ir materialinį suluošinimą, kurį dar ilgą laiką patirs nuo raudonosios hidros išsilaisvinę kraštai.

Ak tiesa, ant to tilto, be buvusio okupanto kareivių yra ir kitos statulos. Kai , perėjęs tiltą, atsigręždavau, man rodės, kad jų iškeltos metalinės rankos rodė į KGB rūmus ir kankinimo kameras. Tik nežinojau, ar grasinamai, ar įspėjamai. Anais laikais, besilankydamas kartu su kitais Amerikos Lietuvių Bendruomenės veikėjais pavergtos Lietuvos reikalais JAV Kongreso ir Senate, rodydavau tų statulų nuotraukas, kaip melo ir apgaulės pavyzdį. Kad sovietinė imperija, nesugebanti pagaminti būtiniausių buitinių prekių savo gyventojams, nesugebanti derlingiausiuose žemės plotuose užsiauginti sau javų ir priversta juos pirkti Vakaruose, nukaldino didingas statulas, rodydama gėrybėmis pertekusius valstiečius ir darbininkus. Jūs, klebone, kažkodėl tose statulose matote nuo sunkaus darbo kolūkiuose paliegusius ar jau Amžinybėn iškeliavusius savo parapijiečius. Nepažįstu jūsų parapijiečių, bet abejoju, ar Lietuvos ūkininkas, iš kurio buvo atimta žemė ir jis išvarytas dirbti į kolchozą, kaip dvidešimtojo amžiaus baudžiauninkas sutiks būti įamžintas tose statulose. Taip pat abejoju, ar jūsų parapijiečiai norės, kad už jų vargingai suaukotus pinigus jūs pirksite rožių padėti po tų statulų metalinėms kojoms. O jei jūsų parapija yra tokia turtinga ir turi atliekamų pinigų sušelpus našlaičius, paliegusius ir vargan patekusius, tai prašau, klebone, nupirkite rožių ir padėkite jas ant tremtinių ir partizanų kapų. Jų ten niekada nebus per daug.

Nerašiau jums, klebone, šio laiško, ragindamas tas tilto statulas griauti ar naikinti. Ne man, atvykusiam iš Amerikos, tai daryti. Tegu tai sprendžia Lietuvos žmogus, patyręs priespaudą, pažeminimą, trėmimus. O aš, šiandieną žingsniuoju šiuo tiltu ir pažvelgiu į tas statulas, pajuntu, kokia yra trapi Lietuvos laisvė ir nepriklausomybė, ir kokia baisi ir nužmoginanti buvo sovietinė okupacija, kurios randai, net ir nugriovus jo paliktus stabus, dar ilgai pasiliks mūsų sielose".

„Vaikų šventėje" Toronte dalyvavo per 400 vaikų. Čia tik jų maža dalelė.

A.P.P.L.E. MEDIS NEŠA VAISIŲ

Jau kelinti metai Lietuvoj vyksta mokytojų vasaros kursai. Bendrom jėgom juos įsteigė lietuvių ir amerikiečių mokytojai, susibūrę į A.P.P.L.E. (laisvai verčiant — Amerikos profesionalų partnerystė Lietuvos švietimui) organizaciją. Jų pastangų širdis ir siela buvo ir tebėra Vaiva Vėbraitė-Gusti iš Connecticut valstijos. Jos padėjėjų, mokslo ir širdies idealistų, yra gan daug ir jų pastangos padėti mokytojams Lietuvoj neša vis daugiau vaisių. Čia neminėsiu nei skaičių, nei pavardžių, tik pasidalinsiu mintimis ir žodžiais pačių Lietuvos mokytojų, 1995 metų vasarą dalyvavusių šiuose kursuose.

Gauta dešimt laiškų iš to paties skaičiaus mokytojų. Laiškai buvo persiųsti Floridos Daytona Beach Lietuvių klubui, atsidėkojant už 25 dol. 'stipendijas', kurios įgalino visą dešimtinę nuvykti ir dalyvauti kursuose. Iš kiekvieno laiško paimta kelios ištraukos, kuriose atsispindi kursų įvertinimas pačių Lietuvos mokytojų žodžiais:

„Aš — Lina, pradinių klasių mokytoja. Esu labai dėkinga Jums už suteiktą galimybę dalyvauti APPLE (sutr.) kursuose. Čia buvo puikūs dėstytojai iš Amerikos. Jie labai nuoširdžiai su mumis bendravo. Parsivežu daug naujų minčių ir idėjų, kurias stengsiuosi įgyvendinti".

„Mano vardas Emilija, esu matematikos mokytoja. Jūsų mokytojų patirtis, pamokymai ir patarimai labai naudingi ir reikalingi. Juk šios dienos vaikai — rytdienos Lietuva. Ką šiandien pasėsim, tą rytoj turėsim".

„1995 m. vasarą išklausiau APPLE seminaro kursus. Esu labai dėkinga APPLE organizacijai už suteiktą galimybę pasiekti naujų žinių. Ačiū! — Ala".

„Jums rašo Nijolė. Esu Jums labai dėkinga, kad šią vasarą galėjau dalyvauti APPLE kursuose. Radau labai daug pritaikomų dalykų, kuriuos tikrai panaudosiu mokydama savo mokinius".

„Esu Artūras, APPLE kursuose pirmą kartą. Jūsų pagalba yra labai naudinga ir suteikta metodinė medžiaga man geriau padės dirbti mano darbą. Nuoširdžiai dėkoju už stipendiją, kurią Jūs skyrėte man. Labai malonu, kad suprantate kokia pagalba mums reikalinga".

„Esu labai dėkinga Jums už suteiktą galimybę tobulintis APPLE kursuose, nes specialiosios pedagogikos srityje visiškai neturėjau patirties. Žinios, kurių pasisėmiau šių kursų metu, man buvo labai reikalingos. Su pagarba, Erika".

„Dėkoju už stipendiją, kurią gavau lankydama APPLE kursus. Amerikos mokytojų pagalba lietuvių mokytojams tikrai yra didelė. Įgytas žinias su malonumu panaudosiu savo darbe su savo mažaisiais mokinukais. Su pagarba, Rita".

„Šią vasarą nusišypsojo laimė man pabuvoti APPLE kursuose. Įgijau nemažai teorinių ir praktinių žinių. Jos pravers, mokant pradinių klasių mokinius. Malonu buvo bendrauti su Amerikos mokytojais. Nuoširdžiai dėkoju Jums už pagalbą. Su pagarba, Regina".

„Ačiū už suteiktą galimybę pabuvoti šituose kursuose. Esame sužavėti lietuvių išeiviais mokytojais. Nuoširdžiai dėkojam, kad Jūs nepamirštate savo gimtojo krašto ir visada esate su mumis. Su pagarba, Palmira".

„Džiaugiuosi, galėdama dalyvauti šiuose kursuose, pabendrauti su kolegomis iš svetur ir gimtosis Lietuvos, pasidalinti profesine patirtim. Dėkinga šių kursų organizatoriams, ypač V. Vėbraitei ir E. Sakadolskienei už nuolatinį rūpestį Lietuvos mokytojais. Kaimo mokytojams ypač sunku, bet turime viltį, kad ateitis bus šviesesnė. Su pagarba, Genovaitė".

Komentarų beveik nereikia. Norėtu tiktai pastebėti, kad „Lietuvos ryte" išspausdinta porą straipsnių, kuriuose buvo galima išskaityti ne tik kandžios kritikos, bet ir abejonių, ar APPLE kursai Lietuvos mokytojams iš viso reikalingi. Reikia tikėtis, kad pačių mokytojų pasisakymai tas abejones išsklaidys ir dar labiau pastiprins mūsų paramą APPLE organizacijai.

A. Šilbajoris

TRANSPAK

KALĖDINIAI SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Pasieks Jūsų artimuosius šventėms, jeigu juos pristatysite iki

lapkričio 20 d.

Skubiems siuntiniams - AIR CARGO.
Komercinės siuntos pagal susitarimą.
MAISTO SIUNTINIAI nuo $29.- iki $98.-
Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.
Dirbame nuo 1987 m.
***TRANSPAK*, 2638 W. 69th St.**
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle" stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt.. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.**

Verčiame dokumentus ir tekstus iš lietuvių kalbos į anglų ir atvirkščiai. Spausdiname kompiuteriu lietuvišku šriftu. Tel. (312) 725-2664, fax (312) 523-7377.

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!
Užsisakykite šventėms jau dabar!
20 svarų statinaitė — **$33**
8 svarų statinaitė — **$19**
Skambinkite:
708-532-5951
arba
708-687-5677
po 5 val. p.p.
Pristatome UPS

Priimu pagyvenusį žmogų gyventi Čikagos priemiestyje prie šeimos atskirame kambaryje su visu išlaikymu. Kreiptis: **Aldona 708-378-1538**

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- **MLS** kompiuteriu ir **FAX** pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veltui**
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

PASINAUDOKITE PROGA!
N. RIVERSIDE 8 KAMBARIŲ REZIDENCIJA.
Pensininkai nori skubiai parduoti; 4 miegamieji; 3 tualetai. Poilsio kambarys su natūraliu židiniu. Vieno bloko gatvė tarp dviejų golfo laukų. **$229,000** arba geriausias pasiūlymas.
ALEX REALTY 708-656-2233

FOR RENT

Modern 2 bedrm. apt. heat, stove, refrig. includ.
71 & Francisco.
Tel.: **312-436-0844**

IEŠKO DARBO

Lietuvė moteris
ieško bet kokio darbo
Tel. 312-776-5112

FOR SALE

Iš Lietuvos parduodami labai gražūs, įvairūs gintaro karoliai, medalijonai su įšalusiais vabzdžiais, rožančiai, gintariniai paveikslai, Aušros Vartų Marijos gintarinis paveikslas, įvairūs lininiai audiniai, išaustas Tautos himnas. Pristatome arba pasiunčiame. **Kreiptis: 708-656-6599.**

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

SUNAIKINTOS PASTANGOS. Romanas. Vladas Vailionis. 176 psl. $6.00

ŽMOGAUS MEILĖS. Pažiūra į žmogų — pažiūra į meilę. Antanas Paškus. 160 psl. $6.00

SUKŪRIMAS AR EVOLIUCIJA KAS TIESA? Kas iš tikrųjų yra tiesa? Ar pasaulį sukūrė Dievas, ar jis atsirado evoliucijos keliu. W. J. Ouweneel. Iš anglų kalbos vertė Aloyza Lukšienė. 58 psl. $4.00

SENDŲ GIMINĖS ISTORIJA. Antanas. Senda. 368 psl. $10.00

LIETUVĄ APLANKIUS. Pirmojo pas. liet. kongreso įspūdžiai. Leonardas Šimutis. 177 psl. $8.00
Kiet. virš. $12.00

KATALIKŲ KALENDORIUS ŽINYNAS 1995. Kun. Jonas Mintaučkis. 256 psl. $10.00

KAZIMIERAS PALČIAUSKAS 1941-1944 KAUNE. Antanas Dundzila. 96 psl. $4.00

MANO KRYŽIAUS KELIŲ ODISĖJA. Atsiminimai. Povilas Šilas. 319 psl. $8.00

PER DVIDEŠIMTĄ AMŽIŲ. Atsiminimai. Aleksandras Pakalniškis. 259 psl. $7.00

KELIONĖ Į NEŽINIĄ. Antr. pasaul. karo ir pokario prisiminimai. Br. Juodelis. 188 psl. $5.00

TAUTOS SUKILIMAS 1941 . Pil. Narutis. 404 psl. $17.00

NUO DUSIOS IKI TIBERIO. I, II, III toms. Ladas Tulaba ..... Visi 3 tomai $15.00

LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA 1945-1990. Red. K. Bradūnas ir R. Šilbajoris. 861 psl. $30.00

MOTERIS SU BALTU CHALATU. Gyd. atsiminimai. Dr. Konst. Šimaitienė. 494 psl. $20.00

LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TRADICIJOS. Dan. Bindokienė. 364 psl. $15.00

ŽEMAITĖ AMERIKOJE. Disertacija. Dalia Noreikaitė-Kučėnas, Ph.D. 168 psl. $20.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų nesiųsti. Sumokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pažymėta pasiuntimo išlaidos. Illinois gyv. prideda State Sales tax 8.75% nuo knygos kainos.

LAIŠKAI

Miela Žurnalisto Premijos Laimėtoja,

Su pakiliu džiaugsmu širdyje siunčiame nuoširdžiausius sveikinimus gerbiamai Laureatei.

Didžiai įvertiname ir dėkojame puoselėtojai lietuviškos žurnalistikos, o ypač už dienraščio „Draugo" pagerinimą patraukliu formatu. Šia proga malonu pareikšti, jog gėrimės ir didžiuojamės, kad „Draugo" iškiliajai redaktorei paskirta JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos žurnalistikos premija. Vien už knygą „Lietuvių papročiai ir tradicijos išeivijoje" dera Jums atskira premija.

Dievo gausi palaima telydi Jūsų žurnalistikos veiklą.

Su pagarba ir malda,

Sesuo Marilyn Kuzmickus, SSC
Generalė Vyresnioji ir Šv. Kazimiero Seserys

Mieloji Kolege!

Šiuo metu, kai tautai ir visuomenei nusipelnę asmenys dažnai lieka neįvertinti ir užmiršti, džiaugiamės sužinoję, kad šių metų Žurnalisto premija buvo paskirta Jums.

Nuoširdžiai sveikiname ir linkime, kad šis pragiedrulis skatintų Jūsų ateities užmojus, šviestų ateities kelius ir palengvintų nelengą vyr. redaktorės darbų naštą.

Su kolegiškais linkėjimais,

Karolis Milkovaitis
Pirmininkas
Petras Mažeika
Sekretorius

Didžiai gerbiama Žurnaliste!

JAV LB Švietimo tarybos vardu sveikinu Jus, gavusią žurnalistės premijas. Už Jūsų nesuskaičiuotas ir neskaičiuojamas valandas atiduotas lietuviškam žodžiui, lenkiame galvas ir dėkojame. Jūsų rašytas žodis yra labai reikalingas, ypač dabar, kai žmogus ne vien duona sotus.

Kartu reiškiu ypatingą padėką už grožinį žodį — knygą, rašytą jaunimui, kuri atvėrė jam vartus į grožio ir burtų pasaulį ir jį praturtino. Gali didžiuotis kiekvienas, kuriam teko laimė būti Jūsų mokiniu. Ačiū už visa tai.

Regina Kučienė
JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė

Didžiai Gerbiamoji Laureate,

Retai pasitaiko, kad būtų toks visuomenės nuomonių vieningumas, kokį teko pajusti, kalbantis su žmonėmis apie Žurnalisto premiją ir kas ją turėtų laimėti.

Amerikos lietuvių „vox populi" buvo lygiai toks pat, kaip ir premijos jury komisijos: 1995 m. Žurnalisto premija priklauso Danutei Bindokienei!

Ši garbė Jūsų pilnai užtarnauta: ir akivaizdžiu talentu, rašant bei redaguojant, ir begaline ištverme tiek daug kantrybės, takto ir pasiaukojimo reikalaujančiame darbe. Man asmeniškai labai džiugu, kad tapote ir formaliu būdu visuomenės gražiai įvertinta.

Priimkite mano ir Lituanistikos tyrimo ir studijų centro bendradarbių nuoširdžiausius sveikinimus.

Prof. Jonas Račkauskas, Ph.D., Litt.D.
Pirmininkas

Didžiai Gerbiama Laureate,

Jums skirta Spaudos premija, išplaukusi iš didelės daugumos skaitytojų, apvainikuoja Jūsų pasišventusiai idealistinį ilgų metų rašytojos-žurnalistės-redaktorės darbą.

Premija ypač tuo labai reikšminga, kad Jūsų vestas tolerancijos kelias buvo tinkamai įvertintas šiais Tolerancijos metais.

Nuoširdžiai sveikiname —

Vytautas Kasniūnas
„Tėvynės" redaktorius

Pastaba. Esu dėkinga už visus, labai gausius, sveikinimus Žurnalisto premijos gavimo proga. Ypač dėkoju Vertinimo komisijai, JAV LB Kultūros tarybai, Lietuvių fondui ir visiems dienraščio „Draugo" Skaitytojams, už mano darbo įvertinimą. Tikiu, kad tuo pačiu yra įvertintas ir vienintelis užsienio lietuvių dienraštis „Draugas". Nepaisant įvairių kliūčių ir sunkumų (kur jų nepasitaiko!), darbas „Draugo" redakcijoje yra įdomus ir teikiantis dvasinį pasitenkinimą. **Danutė Bindokienė**

Lietuvių fondo puotoje spalio 21 d. Pasaulio lietuvių centre, iš kairės: Alė Razmienė, dr. Jolita Narutienė ir dr. Antanas Razma.

Nuotr. **Vytauto Jasinevičiaus**

TIKRAI „AUKSINĖ" JTO SUKAKTIS

Deja, turiu nepaklusti Danutės Bindokienės (spalio 25 d. „Drauge"): „Tad visi nuoširdžiai palinkėkime ilgiausių metų JTO!" Daugelį metų buvau tarp tų, kurie veikė ir įtaigojo priešinga kryptimi. Džiugu matyti, kad ne tik JAV publikoje, bet ir Kongrese, abiejose partijose, JTO pagaliau matoma be dailiai nudažytos kaukės.

Vienok sutinku, jog tai yra „auksinė" sukaktis. Ir savaitinėje „The Washington Times" (10.30 — 11.5 laidoje) panašiai teigiama. Pagal „Money" žurnalą, vidutinio lygio JTO buhalteris gauna $84,500 algos, plius 30 dienų atostogų, 80% buto nuomai (virš 26% algos) ir $12,675 kiekvieno vaiko mokymui. To pat lygio buhalteris New Yorke tegauna $41,964 metams ir 16 dienų atostogų. Priedo JTO tarnautojai po 30 metų gali sukalti iki 1,6 milijonų pensiją! Viršūnėse JT gen. sekretorius susižeria $344,200 algos, su visokiausiais priedais, kai JAV prezidentas gauna tik $200,000, ir be priedo dukters mokslui.

Denverio „Rocky Mountain News" tarptautinis redaktorius Holger Jensen savo kolumnoje nurodo, jog Ženevoje kur ruošiama 300 JT konferencijų kasmet, esą 9000 JT tarnautojų. Jų vidutinė alga esanti $75,000 metams, su nemažai priedų, nors jie tedirba „... gal dvi valandas dienoje". Palyginus net su Amerikos lietuvių uždarbiais, aniems yra tikrai „auksinė" sukaktis. Ką jau bekalbėti apie Lietuvos žmones, kur pensininkų litai nueina JTO nario mokesčiui, tai organizacijai paauksuoti.

Ne būtinai tiesa, kad be JTO atliekamos humanitarinės pagalbos pasaulis šiandien neišsiverstų". Dar prieš JTO krikščioniškos misijos atlikdavo šimteriopai daugiau su vos dešimtadaliu ar mažiau išlaidų. Ir dabar yra pilna savanoriškų šalpos organizacijų, kurioms JTO biurokratai maišosi po kojom. Tačiau blogiausia, kad esama galimybės, jog, „taikai palaikyti", sovietiniai omonai gali atsirasti Lietuvoje, su „žydraisiais šalmais", rusakalbių „žmogaus teisėms ginti".

Vilius Bražėnas
Bonita Springs, FL.

JEI BŪTŲ SULAUŽYTA TRADICIJA

Didelė padėka ir pagarba priklauso Čikagos „Moters savaitgalio" rengėjoms bei prelegentėms. Man atrodo, kad šio savaitgalio pasisekimas nustebino ir pačias rengėjas. Programa buvo gerai suplanuota, neperkrauta, bet pilnutinė. Visos prelegentės savo srityje profesionalės žinovės, įdomiai ir patraukliai savo žiniomis dalinosi su klausytojomis, kurių prigužėjo pilnutėlė Bočių menė. Buvau sužavėta programa ir jos turiniu. Dabar žinome, kad lietuvė moteris yra gera galvotoja ir mąstytoja, darbšti. Ji žino, kad dirva jos kūrybingumui yra plati ir neribota. Jeigu ji pati pasitrauks iš kelio ir netrukdys pati sau pasiekti to, ko ji siekia. Jeigu šis buvo pirmas bandymas, kaip Bronė Nainienė išsireiškė, tikėkimės, kad jis nebebus paskutinis, o kievienais metais bus pakartojamas. Būtų gera, kad iš anksto apie šį savaitgalį būtų daugiau skelbimų, be abejo, būtų dar daugiau klausytojų. Dar kartą dėkoju už „Moters savaitgalį", tai graži dovana kiekvienai, kuri ten buvo. Už jūsų vaišingumą, už nuoširdų priėmimą ir visų gerove besirūpinimą...

Per visą savaitgalį teko pastebėti ypač vienos organizatorės Bronės Nainienės nepaprastą darbštumą. Kai aš ją mačiau, viskam pasibaigus ir virtuvėje tvarką darant, man prisiminė pati pirmutinė simpoziumo dalis. Išvadoje... tarp vyro ir moters kai kuriuose darbuose skirtumas — tradicija. Man čia kilo klausimas: Kas būtų atsitikę, jeigu vyrai būtų sulaužę tradiciją ir pasibaigus „Moters savaitgalio" programai vietoje moterų vyrai būtų buvę prie dalinimo koldūnų, prie pilstymo kavutės ir po to sutvarkę virtuvę.

Dana Čipkienė
Cleveland, OH

MADONOS PAVEIKSLAS GRĄŽINTAS Į BAŽNYČIĄ

Po pusantrų metų trukusio restauravimo klebono V. Rūko pastangų dėka į Trakų bažnyčią sugrįžo Dievo motinos, Lietuvos globėjos, paveikslas. Per šimtmečius nesyk pertapytas paveikslas buvo nukentėjęs nuo neprofesionalių restauratorių rankų.

Kai kurie istoriniai šaltiniai teigia, kad šis paveikslas buvo nutapytas Konstantinopolyje 1123 m. ir imperatoriaus padovanotas Vytautui Didžiajam. Manoma, kad Lietuvos Didysis Kunigaikštis šį paveikslą padovanojęs savo statytai bažnyčiai. Popiežius Klemensas XI Trakų madonai atsiuntė auksinę karūną, kuria ji buvo vainikuota 1718 m. rugsėjo 4 dieną.

SVARBUS PRANEŠIMAS

Pasaulio spauda ir Rusijos bei Vakarų žinių agentūros pakartotinai pranešė, jog yra paruoštas Rusijos karinis planas, pavadintas „Rusijos karine doktrina", kuriame rašoma: „Jei Baltijos valstybės bus priimtos į NATO, tai Rusija turi pradėti invaziją į tuos kraštus ir savo branduolinius ginklus išdėstyti prie Rusijos sienų su Lenkija ir Norvegija, o taip pat Armėnijoje ir Gudijoje, kad jie būtų nukreipti į įvairius Europos miestus.

Iki šiol iš Amerikos pusės tuo klausimu buvo labai nedaug akcijos. Todėl Kongreso narys Richard Durbin pradėjo JAV Atstovų rūmuose akciją, prašydamas pasirašyti kitus Kongreso narius prezidentui Clintonui ir Saugumo tarybos viršininkui raštą, kuriame nurodoma, jog tos doktrinos tekstas ne tik pažeidžia Baltijos valstybių suverenitetą, bet kartu grasina ir Amerikos saugumui.

Todėl labai svarbu, jog daugelis Kongreso atstovų pasirašytų šį raštą JAV vyriausybei, prašydami, kad ji pareikalautų Rusijos vyriausybės pasisakymo tuo klausimu ir tos „doktrinos" atšaukimo, nes ji tiesiog grasina Baltijos valstybių nepriklausomybei, o taip pat ir Rytų bei Vidurio Europos valstybėms.

Vašingtone Jungtinis estų, latvių ir lietuvių komitetas (JBANC) tuo reikalu jau pradėjo akciją. ALTas prašo visus lietuvius skambinti savo apylinkės Kongreso atstovams, kad jie pasirašytų Durbin laišką, pavadintą „Support Baltic, Easterns and Central European Security". Skambinkime į Vašingtoną tuoj pat šiuo telefonu: 1-202-224-3121 ir prašykime, kad sujungtų su jūsų distrikto Kongreso nariu. Kai atsilieps jo įstaiga, pasakykite iš kur skambinate, kokiu reikalu ir savo „zip code" numerį.

Daugiau informacijų teikia JBANC, telefonu Vašingtone (301)340-1954 arba ALTo įstaigos telefonu (312)735-6677.

ALTo inform.

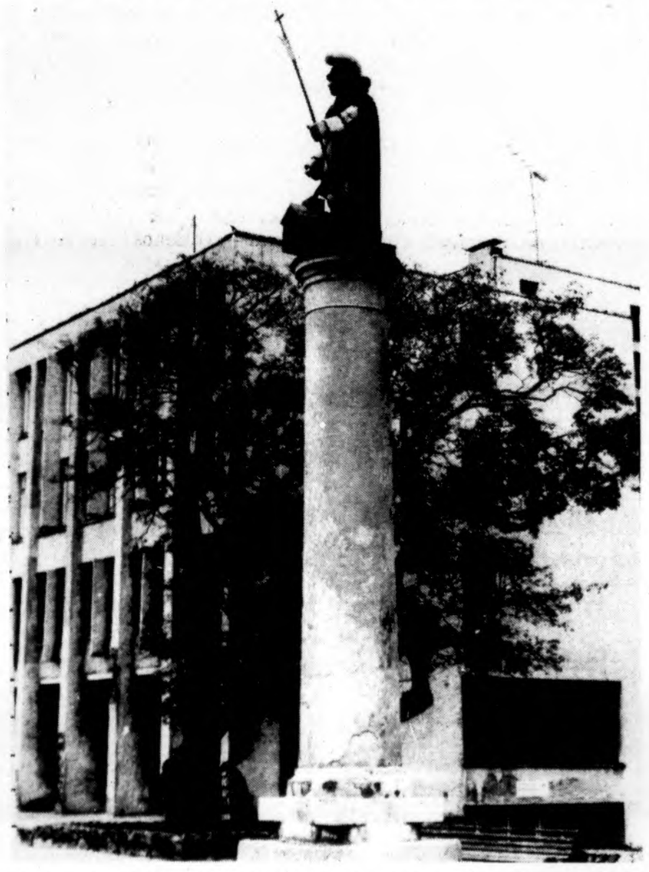

Ugniagesių globėjas šv. Kristoforas Plungės miesto centre, prie savivaldybės rūmų.

Nuotr. **Prano Abelkio**

SIUNTINIAI LAIVU IR AIR CARGO
Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje
Baltarusijoje, Rusijoje ir Ukrainoje
PRISTATOMI TIESIAI Į NAMUS

Mūsų raštinės:

447 S.Correy Ave.,
St.Pete Beach, FL 33706
Tel.(813)363-7700

639 East 185th Ave.,
Euclid, OH 44119
Tel.(216)481-0011

52 Feagles Rd.,
Warwick, NY 10990
Tel.(914)258-5133

Rochester:
(716)232-4111
Pittsburgh:
(412)481-6222

KUPONAS
ŠKAITYKITE "DRAUGĄ"
Pateikę šį kuponą ATLANTA IE, INC.
ir Jūs gausite nuolaidą siuntiniams
laivu į Lietuvą.
$0.50

ATLANTA
IMPORT-EXPORT, INC.
2719 West 71 Str. Chicago, IL 60629
(312)434-2121
(800)775-SEND

A.†A.
IRENA SPRINDIENĖ
Eidrigevičiūtė

Gyveno Deltona, FL, anksčiau ilgus metus Chicagoje.

Po sunkios ligos, aprūpinta šv. Sakramentais, mirė 1995 m. lapkričio 9 d. vakare, sulaukusi 78 metų.

Gimė 1916 m. rugsėjo 25 d. Amerikoje išgyveno 46 m.

Nuliūdę liko: vyras Antanas, sūnus Rimvydas, marti Monika, anūkas Mario ir anūkė Daniella; teta Vladė Maciejauskienė, jos sūnus Vladas ir duktė Kristina su šeimomis; pusseserės — Janina Binderienė, Bianca Francas ir pusbroliai — Algirdas, Ričardas ir Vytautas su šeimomis Australijoje; krikšto duktė Svetlana Vasiliauskaitė Kimburu ir krikšto sūnus dr. Mindaugas Siliūnas bei būrelis artimų draugų.

Priklausė Scenos Darbuotojų sąjungai, Liet. Bendruomenei, BALF'ui ir Lietuvos Dukterų draugijai.

Velionė buvo pašarvota Delton Memorial laidojimo namuose.

Laidotuvės privačios. Šv. Mišios už velionės sielą buvo atnašautos lapkričio 13 d. Lady of the Lakes katalikų bažnyčioje, Deltona, FL. A.a. Irenos palaikai bus laidojami Lietuvoje.

Nuliūdę: vyras, sūnus, anūkai, marti ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Deltona Memorial Funeral Home. Tel. 407-574-3898.

A.†A.
MYKOLAS VAIŠVILA

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1995 m. lapkričio 10 d., sulaukęs 88 metų.

Gimė Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Kražių valsčiuje. Amerikoje išgyveno 46 m.

Nliūdę liko: žmona Mečislava Miliauskaitė, sūnus Mykolas Vytautas, marti Susan; Lietuvoje brolis Povilas ir jo sūnus su šeima bei seserys — Antosė Vaišvilaitė ir Onutė Petravičienė.

Priklausė BALF'ui.

Velionis pašarvotas pirmadienį, lapkričio 13 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks antradienį, lapkričio 14 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kpinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona ir sūnus.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

A.†A.
ANTANUI MASIONIUI,

ilgamečiui ateitininkiškų idėjų ir veiklos puoselėtojui, mirus, jo dukteris TERESĘ GEČIENĘ ir DANGUOLĘ NAVICKIENĘ su jų šeimomis, visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Ateitininkų Federacija

PADĖKA
A.†A.
JONAS RIMKŪNAS

iškeliavo Amžinybėn 1995 m. rugpjūčio mėn. 14 d. ir buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Nuoširdžią padėką reiškiame dr. Algimantui Galiniui už profesionalią mediciniškę pagalbą Jo sunkios ir ilgos ligos metu. Dėkojame kan. V. Zakarauskui už maldas koplyčioje, gedulo šv. Mišias bažnyčioje ir palydėjimą į Amžino Poilsio vietą.

Dėkojame solistams Natalijai Aukštuolienei ir Rimui Paulioniui už jautrų ir gražų giedojimą šv. Mišių metu. Ačiū Antanui Juodvalkiui už atsisveikinimo pravedimą ir jautrius žodžius, o p. Onutei Juodvalkienei už paguodą skausmo valandoje. Dėkojame p. Edmundui Vengianskiui už gražų atsisveikinimą savo ir Union Pier draugijos vardu, Mečiui Valiukėnui už atsisveikinimą tautininkų ir Neo-Lituanų vardu. Nuoširdi padėka visiems už gausias aukas Lietuvos našlaičiams ir šv. Mišioms. Esu dėkinga mūsų draugams Stepui Juodakiui ir Nijolei Šmulkštienei už rūpestingą globą tose sunkiose netekties valandose. Širdingai dėkojame visiems dalyvavusiems šermenyse ir laidotuvėse.

Ačiū laidotuvių direktoriui Donald A. Petkui už rūpestingą ir nuoširdų patarnavimą.

Dėkingi: žmona Irena, sūnūs Jonas ir Saulius su šeimomis, brolis Ramojus ir Janina Mozoliauskai.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

TRANSPAK vėl ateina „Draugui" į talką. Šios siuntinių bendrovės savininkas **Romas Pukštys** jau ne kartą paaukojo Draugo fondui dovanėlių, kad labiau paskatintų įplaukas: žmonės mėgsta ne tik „duoti", bet ir ką nors „gauti"... Draugo fondo antrojo gimtadienio proga (š.m. lapkričio 12 d.) „Transpak" paskyrė 5 maisto siuntinėlius tiems, kurie parems DF su 50 ar daugiau dolerių suma lapkričio mėnesį. Laimingųjų traukimas bus gruodžio pradžioje, kad siuntiniai spėtų iki Kalėdų pasiekti artimuosius Lietuvoje. Pasinaudokite šia proga!

Vysk. Hansas Dumpys pirmadienį, lapkričio 13 d., išvyko į Lietuvą Vilniuje restauruotos ev. liuteronų bažnyčios šventinimo iškilmėse atstovauti lietuvių ev. liuteronų Bažnyčiai išeivijoje. Šventinimo iškilmės vyks sekmadienį, lapkr. 19 d. Šalia to vysk. H. Dumpys Klaipėdos universitete skaitys kelias paskaitas ev. liut. teologijos studentams ir bent vieną dieną planuoja dalyvauti Vilniuje vykstančiame lietuvių Mokslo ir kūrybos simpoziume. Čikagon grįš penktadienį, lapkr. 24 d.

„Sietuvos" skautininkių ir vyr. skaučių draugovės sueiga šį penktadienį, lapkr. 17 d. 7 val. vak. vyks sesės Ramonos Kaveckaitės bute. Visos narės prašomos dalyvauti.

Solistai Margarita Momkienė — sopranas ir **Vaclovas Momkus** — baritonas, akompanuojant, muz. **Ričardui Sokui,** atliks meninę programą Draugo fondo pokylyje lapkričio 18 d. 6:30 v.v. Jaunimo centre.

Savo honorarą jie skiria antrajam Draugo fondo gimtadieniui, kuris bus švenčiamas pokylyje.

Lietuvis jūrininkas Bronislovas Trakimavičius iš Klaipėdos, tragiškai žuvo praėjusį penktadienį, lapkričio 10 d., Burns Harbor uoste, Indianoje. Jis buvo atplaukęs į šį Michigan ežero uostą Lietuvos prekiniu laivu „Kapitonas Dubinin".

Mugė-bazaras vyks gruodžio 2 ir 3 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Jei turite rankdarbių, papuošalų, paveikslų, Kalėdų eglutei papuošimų — šiaudinukų; jei kepate skanius sausainiukus, tradicinius lietuviškus „grybukus", jei norite parduoti kitokių prekių, kviečiame išsinuomoti stalą didžiojoje centro salėje. Rezervacijas priima Aldona Palekienė, tel. 708-448-7436.

Ar pradedate susirūpinti, kad Marquette Parko apylinkėje vis daugėja parduotuvių, galinčių pardavinėti alkoholinius gėrimus? Juk girtavimas eina kartu su nusikaltimais, todėl Marquette Parke tai ypač pavojinga. Apylinkės gyventojai kviečiami į specialų susirinkimą, kuris bus ketvirtadienį, lapkričio 16 d., 7 val. vak. „Ella's Restaurant" (2547 W. Lithuanian Plaza Ct — 69th St.). Susirinkimą šaukia „Affiliated Block Clubs of Marquette Park".

Operos šių metų laimingieji bilietai buvo ištraukti lapkričio 11 d. rengtame tradiciniame metiniame pokylyje. Juos laimėjo: Ilijus Kotovas, Lemont, IL, 100 dol.; Aldona Šmulkštienė, Chicago, IL, 150 dol.; Feliksas Lukauskas, Chicago, IL, 250 dol.; kompozitorius Jeronimas Kačinskas, So. Boston, MA, 500 dol.; Vytautas Aukštuolis, Munster, IN, 1,000 dol. Lietuvių Opera visiems nuoširdžiai dėkoja už dalyvavimą šiame piniginiame vajuje, kurio visas pelnas skiriamas Banaičio „Jūratė ir Kastytis" operos pastatymui.

Solistai Vaclovas ir Margarita Momkai — jie atliks programą Draugo fondo puotoje lapkričio 18 d. Jaunimo centre.

X Lithuanian Mercy Lift nuoširdžiai dėkoja panelei **Irenai Kairytei už $200 auką.** Gausi auka padės gydyti tuberkulioze sergančius vaikučius. Esame labai dėkingi už nuolatinę finansinę paramą.

(sk)

x Lithuanian Mercy Lift nuoširdžiai dėkoja ponams **A. V. Mikniams,** Dayton, Ohio už $1,000. Jūsų dosnumas ir nuolatinė finansinė parama padeda LML tęsti reikalingą darbą.

(sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiame ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 708-257-0746
Skambinti po 6 v.v.

x „Vaizdinis dienoraštis" — Pr. Domšaičio piešinių paroda Lietuvių Dailės muziejuje, Lemont, IL **lapkričio 17 d. - gruodžio 3 d.** Parodos atidarymas penktadienį, lapkričio 17 d. 7:30 v.v. — 9 v.v.

(sk)

x Septynių dienų kelionė laivu SS Norway Karibų jūroje **nuo $798.** Į kainą įskaitoma lėktuvo bilietai ir kelionė laivu. Dėl informacijos skambinkite: **T. Lesniauskienei, Travel Centre, Ltd., tel. 708-526-0773.**

(sk)

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: **T. Lesniauskienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773.**

(sk)

„Vaizdinis dienoraštis" — tokiu pavadinimu penktadienį, lapkričio 17 d., atidaroma Prano Domšaičio kūrinių paroda, kurioje bus eksponuojamos, Čikagos bei apylinkių lietuviams dar nematytos, akvarelės ir pastelės. Parodą rengia Lietuvių fondas Lietuvių dailės muziejuje, 14911 127 St., Lemont, IL 60439. Paroda tęsis iki gruodžio 3 d.

Socialinė taryba visų prašo savo kalendoriuose pasižymėti, kad gruodžio 9 d., šeštadienį, yra rengiamas Labdaros vakaras „Seklyčioje". Visuomenė yra prašoma iš anksto vietas užsisakyti. Turbūt niekam aiškinti nereikėtų, kad „Seklyčia" tapo ne tik pobūvių vieta, bet ir labdaros centru. Tad visi turėtume jos darbus paremti.

Cicero LB apylinkė rengia cepelinų pietus sekmadienį, lapkričio 19 d., 12 valandą, Šv. Antano parapijos salėje tuoj po lietuviškų Mišių. Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkės valdyba kviečia visus apylinkių lietuvius atvykti ir pabendrauti prie skanių pietų ir geros kompanijos.

Kiekvieną sekmadienį Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje tikinčiųjų sielas į Viešpatį kelia giesmininkų būrelis-choras, kuriam vadovauja sumanioji Rasa Poskočimienė su padėjėja Birute Mockiene. Lietuviai, suvažiavę į bažnytėlę iš arti ir toliau, visuomet džiaugiasi choro nuoširdžiomis giesmėmis.

Visi lietuviai dirba kartu — maloniai, nuoširdžiai, sutartinai. Gal nustebsite, bet tai tiesa. JAV LB Kultūros tarybos premijų šventę finansavo Lietuvių fondas, talkininkavo, tautiniais kostiumais pasipuošę, žavūs jauni skautai ir ateitininkai. **Violetos Rakauskaitės** koncertui-kavutei į talką ateina skautininkių draugovė „Sietuva", apsiėmusi paruošti vaišes. Kviečiame visuomenę kartu pasidžiaugti ir pabendrauti lapkričio 19 d., sekmadienį, 12 val. (po Mišių), Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Pelnas bus skirtas salės, scenos ir garso sistemos pagerinimui.

Lietuvos vyčių 112 kuopa Vidurio Vakarų apygardos vardu užprašė šv. Mišias už mirusius vyčių narius. Jos bus lapkričio 19 d., sekmadienį, Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke. Maloniai kviečiami visi dalyvauti. Po šv. Mišių bus bendri pietūs „Seklyčioje".

Draugo fondo pokylyje bus pagerbti Draugo fondo **garbės nariai,** jiems įteikiant garbės diplomus. Pokylio rengėjams svarbu žinoti, kurie garbės nariai pokylyje dalyvaus. Kvietimai buvo išsiųsti visiems. Todėl apie dalyvavimą visi prašomi pranešti rengimo pirmininkui Vaclovui Momkui tel. (312) 925-6193 iki lapkričio 15 d.

x *TRANSPAK praneša:* „Pirmoji telegrama Lietuvoje elektros telegrafu perduota iš Vilniaus į Petersburgą 1859 m." **Siuntiniai ir komercinės** siuntos **į Lietuvą.** Maisto siuntiniai. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x „Lituanicos" futbolo klubo sukaktuvinis balius bus šį šeštadienį, **lapkričio 18 d.** Pasaulio liet. centre, Lemonte. Prasidės 6:30 v.v. kokteiliais, o vakarienė — 7:30 v.v. Po to, trumpa oficialioji dalis, o tada šokiai, kuriems gros pasižymėjęs orkestras „Nemunas" (vadovas R. Raudys). Rezervacijas į šį reto pobūdžio balių dar priima **Laima Glavinskienė, tel. (708) 323-6302.**

(sk)

ATIDARYTA 24-OJI KASMETINĖ LIETUVIŲ FOTOGRAFIJOS PARODA

Šios parodos atidarymas įvyko lapkričio 3 d. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, Čikagoje. Gausus dalyvių skaičius (dalyvavo 84 fotomenininkai iš Lietuvos ir Amerikos) pralenkė visas rengėjų viltis. Pirmą kartą šių parodų istorijoje teko riboti eksponatų skaičių: užuot šešių darbų (tiek buvo leista kiekvienam autoriui pristatyti) teko kabinti mažiau ar tik po vieną. Eksponuotos 134 fotografijos. Prie tokio nelaukto susidomėjimo prisidėjo, be abejo, temos patrauklumas — paroda buvo apie „Dangaus skliautus". Tai debesys, saulėlydžiai, lietūs, vaivorykštės, žaibai, skrajojantys paukščiai, lėktuvai, krentančios žemyn plunksnos. Buvo išleistas stambus (84 puslapių) parodos katalogas.

Čiurlionio galerijos direktorius Algis Janušas pakvietė parodos rengėją Algimantą Kezį ir Budrio lietuvių foto archyvo tarybos pirmininkę dr. Mildą Budrienę tarti atidarymo žodį. Pasveikinusi parodos dalyvius ir padėkojusi renginio talkininkams, dr. Budrienė paskatino susirinkusią visuomenę balsuoti už labiausiai pavykusius dangaus skliautų vaizdus. Laimėtojams bus skiriamos piniginės premijos: vyresniųjų kategorijos I vieta — 150 dol, II — 100 dol., III — 50 dol.; jaunųjų kategorijoje I vieta — 75 dol., II — 50 dol., III — 25 dol. Premijų mecenatas ir parodos rėmėjas yra Budrio lietuvių foto archyvas. Premijų įteikimas ir parodos uždarymas bus lapkričio 19 d. 3 val. p.p. Jaunimo centro kavinėje. Rengėjai tikisi gausaus visuomenės dalyvavimo ir parodos užbaigtuvėse.

Koresp.

Čikagiškiai fotomenininkai, dalyvavę 24-tosios kasmetinės lietuvių fotografijos parodos atidaryme lapkričio 3 d. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Iš kairės: Valentinas Ramonis, Edvardas Mankus, Danutė Vakarė, Gary Mankus, Budrio Lietuvių fotoarchyvo tarybos pirm. dr. Milda Budrienė, Vilija Vakarytė, Aldona Kaminskienė, Džiugas Reneckis ir Algimantas Kezys.

Nuotr. **Jono Tamulaičio**

GRAŽI „SVEIKATOS DOVANA"

Metinė Lithuanian Mercy Lift lėšų telkimo puota „Sveikatos dovana" vyko įspūdingoje Cafe Brauer salėje lapkr. 4 d., 6 val. vakare. Dailiai pasipuošusius svečius sutiko patarnautojai, kurie nuvežė pastatyti automobilius, o prie papuošto stalo prieškambaryje visus pasveikino puotos rengimo komiteto pirm. Marytė Nemickienė ir Asta Razmienė. Prie salės durų su šypsena ir rože ponioms pasitiko LML „riteriškiausi nariai".

Erdvios salės stalus puošė smėlio spalvos staltiesės ir tamsiai žalios servetėlės kartu su gyvais kaktusais, kurie suteikė Amerikos pietvakarių dykumų atmosferą. Lietuviams, suaugusiems su miškais, sodais ir pievomis, tai buvo nauja, savotiška ir įdomu. Taip pat užkandėliai prie atgaivos ir pietūs buvo Amerikos pietvakarių skonio.

Trumpai svečius pasveikino LML pirmininkas Jurgis Lendraitis, pranešdamas, jog į Lietuvą jau išsiųsti 162 talpintuvai su medicinos įranga ir reikmenimis. Raštu puotą sveikino Illinois gubernatorius Jim Edgar.

Buvęs LML pirm. Jurgis Riškus pravedė didžiųjų ir smulkesnių laimėjimų traukimus. Didžiųjų laimėjimų bilietai jau prieš kelis mėnesius buvo išsiųsti į žmonių namus. Taigi,pirmą laimėjimą, kelionę į Lietuvą per SAS liniją, dviem asmenims ištraukė A. Birutis Chicago, IL, 1,000 dol. laimėjo J.ir J. Lukas, Beverly Shores, IN; 500 dol. J. ir M. Mikutaitis, Chicago, IL; 250dol. Dalia Trakienė, Palos Hills, IL; 150 dol. J. ir J. Lukas, Beverly Shores, IN; 100 dol. Ona Galvydienė, St. Petersburg Beach, FL.

A. ir V. Mikniai iš Dayton, OH, LML darbams paremti atsiuntė 1,000 auką, o Lithuanian Citizen's Society of Western Pensylvania taip pat 1,000 dol. American Travel agentūros savininkai Aleksas ir Vytas Lauraičiai paaukojo kelionę į Lietuvą per skandinavų oro liniją dviems asmenims. Brolis Regis ir seselė Dora iš Salvatorian Missions Wisconsin, Šv. Kazimiero seselės ir Šv. Kryžiaus ligoninė su jos viršininke sesele Juliene daugiausia remia Lietuvą įvairiomis dovanomis, kurias LML persiunčia.

Puota „Sveikatos dovana" bus ilgai atmintinas įvykis, pasižymėjęs originalumu ir retai sutinkamais jaunais profesionalais svečiais bei lietuviškos visuomenės veikėjais. Svečiai buvo atvykę ir iš kitų miestų.

Birutė A. Vindašienė

x A.a. Gailutės Valiulienės atminimą pagerbdami, Romualdas ir Kelly Peleckai aukoja **$30** Lietuvos našlaičiams. Reiškiame užuojautą velionės artimiesiems, o aukotojams našlaičių vardu dėkojame! **„Lietuvos našlaičių globos" komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.**

(sk)

x KALĖDINIUS SIUNTINIUS pristatant iki **lapkričio 20 d.** Čikagos **Transpak** įstaigai, pradžiuginsit artimuosius šventėms. **Tel. 312-436-7772.**

LAIMOS KISIELIENĖS VIEŠNAGĖ ČIKAGOJE

Spalio 16 d., grįždama iš Vaikų šventės, parsivežiau iš Toronto Lietuvos Dainų šventės — šokių dienos (praeitosios ir būsimosios) vyriausią choreografę Laimą Kisielienę. Kelionė buvo gera — be jokių ypatingų įvykių. Kalbėjomės, važiavome, pasijuokėme... Union Pieran užsukusios, pasivaikščiojome prie ežero, rinkome akmenėlius ir stebėjome saulėlydį.

Trečiadienį jau prasidėjo repeticijos. Pirmoji su Vyčių grupės vaikais, o antroji jau su vyresniais. Pamokoje Laima dėstė pratimus, liaudies žaidimus/ratelius, ir padėjo sustatyti tam tikrą programą. Grįžusios iš repeticijos, sukritom į lovas, gerokai pavargusios.

Ketvirtadienį visą dieną lakstėme. Tai į kapines, į bažnyčias, į „Draugą",... o vakare į „Spindulio" jaunų veteranų repeticiją. Ten Laima sustatė mums šokį metinio pokylio programai. O tokios žingsnių sudėties tikrai nebuvom matę. Vienas mūsų šokėjas taip pasakė: „Penkiolika metų dar taip nešokome, o dabar susenę pradedam..." Tai ir buvo visos įtampos lūžis. Pradėjome net iš savęs juoktis. Vienas per anksti pradeda, kita atsilieka, sukam polka ne tuo pečiu atgal. Vienu metu net du sykius netaisyklingai pašokome. Audrius sako Laimai: „Net du sykius leidote pašokti, prieš pataisant kryptį!" O Laima atsakė: „Kad netikėjau savo akim, kas čia darosi..." Mirėme juoku. O mes, plušam — tiesiog kiaurai prakaitu šlapi, stengiamės išmokti šokį — nenorime gėdos pasidaryti. Na, ir išmokom beveik visą šokį. O rytojaus dieną — kinkos virpa, dreba...

Penktadienį vėl visą dieną lakstėme. Kažkaip norėjosi nesugaišti nė vienos minutės. Vakare „Grandies" vaikų ir studenčių repeticija. Vėl grįžome tik apie dešimtą valandą namo.

Šeštadienį nuo pat ryto tampėme Laimą iš vienos vietos į kitą. Pirma Čikagos lit. mokyklos šokių pamokos, tada vaikų pamoka PLC. Į vaikų pamoką sulėkė visų grupių vaikai, (net iš Racine, WI), kurioje mokėsi kitus liaudies žaidimus/ratelius — ir išmoko mūsų šventei vieną šokį. Laimos darbas su vaikais yra nuostabus. Mes visi žinome, kokios būna repeticijos su vaikais: vienas šaiposi, kraiposi, anas kūliais verčiasi, o kitas kikena sau užkampyje. Šioje pamokoje tokio elgesio nebuvo. Stebuklas! Nežinau, kodėl stebėjaus, juk čia Laimos profesija! Vaikai tikrai susižavėję jąja buvo. Po vaikų pamokos Laima sutiko mokytojoms suruošti pokalbį ir pasidalinti mintimis apie repeticijų eigą, ką ir kaip mokyti, kur ir kada... O žinių, žinių! Vakare vos spėjome namo sugrįžti, persirengti ir išbėgti pro duris. Važiavome su mokytojomis pavakarieniauti ir pasižiūrėti Amerikos „Country Line Dancing".

Sekmadienį Kernagio koncertas ir Emilijos Platerytės būrelio sueiga, kurioje Laima sutiko papasakoti apie Lietuvos šventes, apie skirtumą tarp folklorinio, liaudies ir sceninio šokio. (Bet apie tai turėsite paskaityti kitame straipsnyje...) Papasakojo apie Lietuvos šokių grupes, apie Kultūros centrą Vilniuje — jo tikslus ir darbą. Po sueigos ir vaišių, vėl į PLC rūsį repetuoti su „Spindulio" jauniais (Kiek ten išrepetuota tame rūsyje — tiesiog galėjome sustatyti sulankstomą lovelę rūbinėn, ir repeticijos metu Laimą išleisti pamokyti...) Prašėme jos pravesti pratimus ir sustatyti šokį. Mūsų jauniams didelis valio! Jie labai drausmingai klausė ir vykdė, kas buvo pasakyta. Po jaunių repeticijos, susirinko „Grandies" ir „Spindulio" studentų rateliai. Visą valandą mokėmės šventei šokį — t.y. išmokome sunkesnius žingsnius...

Pirmadienį „Spindulio" vaikų ratelio repeticija. Kadangi Laima dirba su vaikais Lietuvoje, paprašėme jos, kad pravestų pamoką taip, kaip namuose praveda. Vėl stebuklas! Net ir jauniausias Gintukas pagavo ritmus ir ėjo į taktą, o jam tiktai 4 metai. Su Rasa buvome nutarusios, kad nenorim mokytis šokio — geriau atlikti pratimus ir pasižiūrėti, kaip vaikus mokyti. Žado netekau, kai pamačiau kaip tie vaikai klausė, mokėsi, džiaugėsi ir dar kiek išmoko!

Antradienis — laisvas!!

Dabar sėdžiu prie kompiuterio ir nežinau, net iš kurios pusės pasakoti apie Laimą. Ji išsamiai moko ir prašo tik, kad dar pasimokytumėm. O žinių šaltinis!

Visų Čikagos šokėjų vardu labai dėkoju Laimai už įdėtas pastangas mus mokyti, už darbą, ir svarbiausia — už draugystę. Labai jūsų pasiilgsime.

Audra Lintakienė

„Lietuvos Vaikų vilties" komiteto narės (iš kairės): Birutė Jasaitienė, Irena Blinstrubienė ir pirm. Gražina Liautaud „Sveikatos dovana" pokylyje, kurį rengė Lithuanian Mercy Lift lapkričio 4 d.